

w.2.1
Katowice, dn. 27 marca 2015 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ŚLĄSKIEGO ZWIĄZKU GMIN I POWIATÓW w 2014 r.

I. DZIAŁALNOŚĆ ZARZĄDU

1. Wybrany na VI kadencję w maju 2011 r. Zarząd Związku pracował w następującym składzie:

Przewodniczący Związku: Zygmunt Frankiewicz – Prezydent Gliwic

Członkowie Zarządu:

- 1) Bernard Bednorz – Starosta Bieruńsko-Lędziński;
- 2) Zdzisław Bylok - Wójt Gminy Jaworze (do grudnia 2014 r.);
- 3) Ireneusz Czech - Wójt Gminy Kochanowice;
- 4) Adam Fudali - Prezydent Rybnika (do grudnia 2014 r.), Zastępca Przewodniczącego;
- 5) Kazimierz Górski - Prezydent Sosnowca (do grudnia 2014 r.), Zastępca Przewodniczącego;
- 6) Henryk Jaroszek - Starosta Mikołowski;
- 7) Waclaw Kęska - Burmistrz Pyskowic;
- 8) Jacek Krywult - Prezydent Bielska-Białej, Zastępca Przewodniczącego;
- 9) Małgorzata Mańka-Szulik - Prezydent Zabrze;
- 10) Krzysztof Matyjaszczyk - Prezydent Częstochowy, Zastępca Przewodniczącego;
- 11) Stefan Ryt - Wójt Gminy Kobiór (do grudnia 2014 r.);
- 12) Krystyna Siejna - I Zastępca Prezydenta Katowic (do grudnia 2014 r.);
- 13) Antoni Szlagor - Burmistrz Żywca;
- 14) Adam Zajac - Wójt Gminy Kłomnice (do grudnia 2014 r.).

W 2014 roku Zarząd odbył 8 posiedzeń: dn. 17 stycznia w Częstochowie, 28 lutego w Katowicach, 11 kwietnia w Katowicach, 23 maja w Jaworzu, 6 czerwca w Czerwionce-Leszczynach, 22 sierpnia w Kłomnicach, 3 października w Katowicach, 12 grudnia w Katowicach.

2. Ochrona interesów samorządów lokalnych i organów samorządu lokalnego

Realizując misję oraz cele i zadania określone w Statucie Związku, Zarząd Związku prowadził w różnorodnych formach aktywne działania na rzecz ochrony interesów gmin i powiatów członkowskich. Działania te podejmowane były w stosunku do władz centralnych oraz w odniesieniu do władz regionalnych. Zarząd analizował problemy istotne z punktu widzenia samorządów lokalnych oraz formułował wnioski i opinie, które były kierowane następnie do Prezydenta RP, Parlamentu, Rządu, poszczególnych Ministrów, centralnych urzędów administracji państwowej, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz do Wojewody i Marszałka Województwa Śląskiego.

W roku 2014 Zarząd Związku przyjął 33 stanowiska, a dodatkowo przedłożył dwa projekty stanowisk na sesji Zgromadzenia Ogólnego, które zostały przyjęte przez Zgromadzenie Ogólne w dniu 6 czerwca 2014 r. Większość z przyjętych stanowisk dotyczyła coraz większych z roku na rok obciążeń finansowych samorządów lokalnych, które są skutkiem tworzonych warunków prawnych dla działalności samorządów. Zwracano także uwagę na konieczność przeprowadzenia pilnych, systemowych zmian w istotnych dziedzinach związanych z działalnością samorządów lokalnych, które generują dla gmin i powiatów zbyt duże koszty, bez możliwości realnego wpływu na ich funkcjonowanie, tj. oświaty, gospodarki odpadami, gospodarki mieszkaniowej. Zarząd przedłożył szereg istotnych propozycji zmian przepisów racjonalizujących funkcjonowanie jst w sferze zarówno finansowej, jak i organizacyjnej. Zarząd Związku odniósł się także w swoich stanowiskach do ważnych problemów społecznych związanych z sytuacją w górnictwie węgla kamiennego w kontekście planowanej przez Rząd likwidacji kopalń, a także z zabezpieczeniem zdrowia i życia mieszkańców w kontekście zwrotu w 2014 r. przez Narodowy Śląski Oddział Wojewódzki NFZ do Centrali NFZ niewykorzystanych środków finansowych w wysokości 200 mln zł.

Jednocześnie, oprócz konkretnych postulatów w zakresie zmian prawa samorządowego, w obliczu piętrzących się trudności w zarządzaniu usługami publicznymi i funkcjonowaniu samorządów lokalnych, wynikających z generalnego chaosu legislacyjnego (w tym zwłaszcza z dysfunkcji prawa samorządowego, które podlega wielokrotnym, przypadkowym i doraźnym zmianom), Zarząd wystąpił do Prezesa Rady Ministrów z wnioskiem o dokonanie całościowego przeglądu prawa samorządowego.

3. Opiniowanie istotnych krajowych i regionalnych programów:

- I wersji projektu Krajowej Polityki Miejskiej (z marca 2014 r.),
- założeń do Narodowego Planu Rewitalizacji,
- projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020,
- drugiej wersji projektów Szczegółowych Opisów Priorytetów RPO Województwa Śląskiego 2014-2020 w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego,
- projektu „Programu ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji”.

4. VI Dzień Samorządu Terytorialnego w Województwie Śląskim, dn. 6 czerwca 2014 r., Czerwionka-Leszczyny

W roku 2014 Związek zorganizował po raz szósty obchody Dnia Samorządu Terytorialnego w Województwie Śląskim. W ramach Dnia Samorządu Terytorialnego odbyły się cztery tematyczne warsztaty wymiany doświadczeń samorządowych:

- a) warsztat dotyczący modeli zarządzania energią w kontekście założeń do studium „Energia w województwie śląskim – diagnoza, perspektywy i kierunki rozwoju”, podczas którego poruszone zostały kwestie związane z poprawą efektywności energetycznej, gospodarką niskoemisyjną, kształtowaniem lokalnej gospodarki energetycznej. Ponadto omówiono relacje na linii samorząd - przedsiębiorstwa energetyczne, a także przedstawiono przykłady dobrych praktyk zarządzania energią w gminie;

- b) warsztat pn. „Przestrzeń a Rozwój”, podczas którego poruszono problemy związane z chaotycznym rozwojem zabudowy, prowadzącym do destrukcji przestrzeni. Omówiono także temat planowania przestrzennego jako zespołu narzędzi do ochrony i racjonalnego kształtowania przestrzeni;
- c) warsztat pn. „Przyszłość miast województwa śląskiego” (w kontekście prac nad Krajową Polityką Miejską). W ramach warsztatu skupiono się na wyzwaniach jakie stoją przed miastami oraz omówiono oczekiwania miast wobec polityki miejskiej. Poruszono również kwestie dot. inwestycji publicznych i biznesowych, które budują konkurencyjność miast;
- d) warsztat tematyczny dot. przyszłości wsi i obszarów wiejskich województwa śląskiego, podczas którego poruszono kwestie obszarów wiejskich w realiach depopulacji oraz źródeł finansowania (zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych) dla obszarów wiejskich. Dyskutowano także na temat dziedzictwa kulturowego i architektonicznego obszarów wiejskich.

Warsztaty prowadzone w formie dyskusji panelowych stworzyły możliwość wymiany opinii oraz doświadczeń między samorządowcami oraz ekspertami z poszczególnych dziedzin. Warsztaty zgromadziły liczne grono samorządowców z województwa śląskiego (prezydentów miast, starostów, burmistrzów, wójtów, przewodniczących rad gmin i powiatów). W warsztatach uczestniczyli także samorządowcy z gmin i powiatów nieczłonkowskich. Najliczniejszą grupę słuchaczy zgromadziły warsztat pierwszy i czwarty.

II. REPREZENTOWANIE INTERESÓW SAMORZĄDÓW LOKALNYCH

W ramach rzecznictwa interesów samorządowych Związek realizuje takie przedsięwzięcia, jak: organizacja spotkań z wysokiej rangi przedstawicielami Rządu, lobbying parlamentarny poprzez współpracę z parlamentarzystami z woj. śląskiego, konsultowanie i opiniowanie aktów legislacyjnych, dotyczących jednostek samorządu terytorialnego, a także podejmowanie działań interwencyjnych w konkretnych sprawach. Działalność Związku w tym zakresie w roku 2014 była bardzo intensywna i obejmowała szerokie spektrum spraw samorządowych:

1. Spotkanie parlamentarno-samorządowe, Katowice, dn. 3 marca 2014 r.

Spotkanie poświęcone było głównie prezydenckiemu projektowi ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego oraz o zmianie niektórych ustaw (*druk sejmowy 1699*). W ramach spotkania omówiono także poselski projekt ustawy o powiecie metropolitalnym, prezydencki projekt ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (*druk sejmowy nr 1590*) oraz poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty (*druk sejmowy nr 2132*). W nawiązaniu do dyskusji dot. projektu ustawy o powiecie metropolitalnym, która odbyła się w ramach w/w spotkania, Przewodniczący Związku przedstawił przewodniczącym klubów parlamentarnych propozycję podjęcia wspólnej pracy nad projektem ustawy dot. zarządzania obszarem aglomeracyjnym / metropolitalnym. Prac tych jednak nie podjęto ze względu na brak zainteresowania ze strony ugrupowań politycznych i porozumienia dot. głównych założeń ustawy. Zarząd Związku podjął decyzję, iż Związek nie będzie angażował się w przygotowanie projektu ustawy, który ze względów politycznych zostanie odrzucony.

2. Spotkania z przedstawicielami komisji sejmowych i klubów parlamentarnych, Warszawa, dn. 3 kwietnia 2014 r.

Przedstawiciele Związku odbyli spotkanie z p. Piotrem Zgorzelskim - przedstawicielem Klubu Parlamentarnego PSL, Przewodniczącym Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej Sejmu RP, a także dwa odrębne spotkania z członkami Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej Sejmu RP w celu przedstawienia najistotniejszych problemów samorządów lokalnych oraz dysfunkcji systemu, będących skutkiem złych przepisów prawa. Spotkania te odbyły się z inicjatywy Związku. Wśród tematów poruszonych na spotkaniu wymienić można m.in. funkcjonowanie samorządu terytorialnego w oparciu o tzw. klauzule generalne a „regulamin postępowania”; projekt ustawy o powiecie metropolitalnym; niedokończona komunalizacja mienia; infrastruktura techniczna w miastach; zakaz lokowania środków finansowych pochodzących z dotacji; ustrój samorządów.

Tego dnia przedstawiciele Związku spotkali się także z p. Bogdanem Dombrowskim - Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji. W trakcie spotkania z Ministrem poruszono także m.in. problemy gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa oraz gruntami o nieuregulowanym stanie prawnym.

3. Inne działania dot. projektu ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego oraz zmianie niektórych ustaw (druk sejmowy nr 1699)

Związek kontynuował działania, których celem jest niedopuszczenie do przyjęcia w/w projektu ustawy w zaproponowanym kształcie. Aktywność w tym zakresie Związek prowadził od momentu pojawienia się w 2011 r. pierwszej wersji prezydenckiego projektu ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego oraz zmianie niektórych ustaw (w pierwszej wersji tytuł projektu ustawy brzmiał *o wzmocnieniu udziału mieszkańców w działaniach samorządu terytorialnego, o współdziałaniu gmin, powiatów i województw oraz o zmianie niektórych ustaw - projekt z dnia 22 lipca 2011 r.*). W odniesieniu do wersji projektu ustawy skierowanego do Sejmu RP z dnia 30 sierpnia 2013 r. (druk sejmowy 1699) sprzeciw budzą w szczególności propozycje dot. braku wymogu minimalnej frekwencji w referendum tematycznym, braku określenia dopuszczalnego zakresu przedmiotowego referendum tematycznego oraz procedury uchwalania budżetu jst (pierwszy projekt ustawy zawierał znacznie więcej nieakceptowanych przez samorządy przepisów). Przez całe środowisko samorządowe kwestionowane są także inne elementy tego projektu ustawy. W ramach działań Związku w tym zakresie wymienić można (poza w/w spotkaniami) także:

- a) przyjęcie przez Zarząd Związku w styczniu 2014 r. stanowiska w sprawie projektu ustawy, które następnie zostało przekazane Prezydentowi RP;
- b) przyjęcie przez organizacje regionalne, działające w ramach OPOS (w tym Śląski Związek Gmin i Powiatów) wspólnego stanowiska wobec projektu ustawy, a następnie skierowanie prośby o poparcie przez gminy w Polsce wspólnego stanowiska OPOS w/s prezydenckiego projektu ustawy;

- c) spotkanie z członkami Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia przedstawionego przez Prezydenta RP projektu ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego oraz o zmianie niektórych ustaw, w dniu 15 września 2014 r. w Katowicach.

Spotkanie zostało zorganizowane przez Związek pod szyldem Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych. W spotkaniu uczestniczyła p. Halina Rozpondek – Poseł na Sejm RP, Przewodnicząca w/w podkomisji nadzwyczajnej oraz p. Zbyszek Zaborowski – Poseł na Sejm RP, Członek w/w podkomisji. Spotkanie dot. w głównej mierze prezydenckiego projektu ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym, ale omówiono także dwa inne projekty ustaw dot. samorządu terytorialnego, nad którymi trwają obecnie prace w Sejmie. Zasygnalizowano także inne problemy samorządowe, wymagające naprawy, w tym niedokończonej komunalizacji mienia, funkcjonowania i uprawnień samorządowych kolegiów odwoławczych, problemy z finansowaniem opieki społecznej, finansowania i organizacji oświaty, skutków finansowych nowelizacji prawa geodezyjnego i kartograficznego;

- d) na wypadek prowadzenia w Sejmie RP dalszych prac nad projektem ustawy i braku zgody na jego odrzucenie, wypracowano w ramach spotkań OPOS samorządowe propozycje legislacyjne do prezydenckiego projektu ustawy, w tym dotyczące kwestii referendum tematycznego oraz referendum w sprawie samoopodatkowania się mieszkańców, które miałyby być alternatywą dla proponowanych w projekcie rozwiązań. Związek uczestniczył aktywnie w tych pracach.

4. Działania podejmowane w kwestii hurtowego zaopatrzenia gmin w wodę w świetle działań Samorządu Województwa Śląskiego dot. Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. (GPW S.A.)

Śląski Związek Gmin i Powiatów podjął w 2013 r. działania zmierzające do wyjaśnienia sytuacji własnościowej w Górnośląskim Przedsiębiorstwie Wodociągów S.A. oraz zamierzeń Samorządu Województwa Śląskiego w stosunku do hurtowego zaopatrzenia w wodę. Związek, kontynuując rozpoczęte w roku 2013 działania dot. wyjaśnienia sytuacji własnościowej w Górnośląskim Przedsiębiorstwie Wodociągów S.A., w lutym 2014 r. powołał Zespół Roboczy ds. Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. (GPW S.A.). W I kwartale 2014 r. odbyły się dwa posiedzenia Zespołu Robczego oraz spotkanie przedstawicieli Zespołu z Marszałkiem Województwa Śląskiego celem omówienia niejasnych działań Samorządu Województwa Śląskiego wobec GPW S.A. Uzyskano zapewnienie, że zmiany w Statucie Spółki związane z obniżeniem kapitału zakładowego Spółki nie wpłyną na ciągłość hurtowej dostawy wody w województwie śląskim, a jedynie pozwolą ograniczyć działalność finansową Spółki oraz skoncentrować się na prowadzeniu działalności podstawowej związanej z poborem, uzdatnianiem i sprzedażą wody. W związku z powyższymi ustaleniami prace Zespołu nie były kontynuowane w kolejnych miesiącach.

III. KSZTAŁTOWANIE WSPÓLNEJ POLITYKI SAMORZĄDÓW LOKALNYCH

W ramach kształtowania wspólnej polityki samorządów lokalnych województwa śląskiego, Związek kontynuowane były których celem jest wspólne analizowanie problemów i wypracowanie najbardziej optymalnych rozwiązań dla jst dot. zarządzania sprawami publicznymi i wykonywania zadań ustawowych.

1. Działania w zakresie zamówień publicznych

1) **Działalność Grupy Roboczej ds. Zamówień Publicznych**

W ramach posiedzeń członkowie Grupy Roboczej (pracownicy samorządowi) analizowali konkretne przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych oraz rozporządzeń wykonawczych do ustawy (w tym rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dn. 19 lutego 2013 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane) oraz omawiali doświadczenia i wnioski, wynikające ze stosowania przepisów ustawy w praktyce zamówień publicznych samorządów lokalnych;

2) **spotkania konsultacyjne** dedykowane członkom Grupy Roboczej oraz innym przedstawicielom gmin i powiatów członkowskich Związku:

- a) spotkanie konsultacyjne z **przedstawicielami Urzędu Kontroli Skarbowej w Katowicach** w dn. 6 lutego 2014 r. nt. nieprawidłowości stwierdzonych przez ten urząd w projektach realizowanych ze środków własnych i środków Unii Europejskiej w perspektywie czasowej wyznaczonej przez UKS;
- b) spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami Śląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Katowicach oraz Śląskiej Okręgowej Izby Architektów RP w dn. 2 czerwca 2014 r. nt. m.in. zamówień dodatkowych na roboty budowlane, zabezpieczenia Zamawiającego na wypadek błędów projektowych uniemożliwiających dokonanie zamówień dodatkowych, innych kryteriów pozacenowych w wyborze Projektanta umożliwiających właściwy wybór Zamawiającego, roli Projektanta w sytuacjach weryfikacji oferty Wykonawcy na roboty budowlane przy zastosowaniu ofert równoważnych.

2. Inne działania:

- 1) Działania w zakresie finansów publicznych - spotkanie skarbników i przedstawicieli wydziałów odpowiedzialnych za kwestie finansowe w urzędach dot. centralizacji rozliczania podatku VAT w kontekście podjęcia przez gminy prac celem przygotowania się do nowego systemu, a także problemów z realizacją tytułów wykonawczych. Spotkanie to odbyło się w kwietniu 2014 r;
- 2) Działania dot. jednorodnego postępowania gmin i powiatów województwa śląskiego w zakresie stosowania procedury wyłączenia organu i pracownika od udziału w postępowaniu administracyjnym dot. zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów. Związek wystosował prośbę do jst członkowskich w/s jednolitego postępowania w w/w

zakresie, w oparciu o wcześniej przyjęte ustalenia podczas posiedzeń Zespołu Zadaniowego ds. przygotowania samorządowych propozycji zmian w KPA i po konsultacji z kilkoma gminami. Działania te jednak nie przyniosły do końca 2014 r. w pełni spodziewanych rezultatów, ze względu na stosowanie ustaleń przyjętych przez Zgromadzenie Ogólne Związku wyłącznie przez ograniczoną liczbę jednostek (w związku z powyższym działania Związku w tej sferze będą kontynuowane w 2015 r.);

- 3) Udział w Targach Usług dla Gmin i Powiatów SAMORZĄD, organizowanych w 21-22 maja 2014 r. w Centrum Targowo-Konferencyjnym Expo Silesia w Sosnowcu – w formie stoiska Związku wraz z prezentacją materiałów promocyjnych kilku gmin / powiatów członkowskich. Związek objął patronat nad tym wydarzeniem.

3. Regionalne Komitety Sterujące / Monitorujące oraz inne gremia regionalne i krajowe

- 1) Na wniosek Marszałka, bądź Wojewody Zarząd Związku Związek desygnuje już od kilku kadencji przedstawicieli samorządu lokalnego do działających w naszym województwie Regionalnych Komitetów Sterujących, Regionalnych Komitetów Monitorujących i innych ciał tego typu. Za pośrednictwem delegowanych przez Związek osób samorządy lokalne posiadają pewien wpływ na decyzje władz regionalnych woj. śląskiego. Wskazani przez Zarząd Związku przedstawiciele samorządów lokalnych są członkami następujących gremiów regionalnych:
 - a) Komitetu Monitorującego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013. W Komitecie Monitorującym RPO zasiada 8 członków oraz 8 ich stałych zastępców desygnowanych przez Zarząd Związku;
 - b) Podkomitetu Monitorującego Program Operacyjny Kapitał Ludzki w Województwie Śląskim, powołanego przez Zarząd Województwa Śląskiego w dn. 1 października 2007 r. Związek reprezentuje w Podkomitecie 3 członków oraz 3 stałych zastępców członków;
 - c) Komitetu Sterującego Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego;
 - d) Wojewódzkiej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego;
 - e) Zespołu Zadaniowego ds. wdrażania rządowego programu „Razem bezpieczniej” na obszarze województwa śląskiego (powołanego uchwałą Zespołu Doradczego Wojewody Śląskiego ds. utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego);
 - f) Wojewódzkim Zespole ds. Ekonomii Społecznej;
 - g) Radzie do spraw Społecznej Odpowiedzialności Biznesu;
 - h) Zespole Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego;
 - i) Radzie Terenowej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym.
- 2) Przedstawiciele Związku zasiadają również w gremiach ogólnokrajowych. Od 2012 r. Związek posiada swoich przedstawicieli w:
 - a) Zespole Roboczym ds. danych przestrzennych „zagospodarowanie przestrzenne”, utworzonym w ramach Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (obecnie Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju);
 - b) Polskiej Sieci LGD – Federacja Regionalnych Sieci LGD.

Związek zapraszany jest także na posiedzenia Forum Debaty Publicznej organizowane przez Kancelarię Prezydenta RP.

4. Integracja środowisk samorządowych województwa śląskiego

1) Konwent Burmistrzów i Wójtów

Związek organizuje posiedzenia Konwentu Burmistrzów i Wójtów Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, stanowiącego forum wymiany informacji i płaszczyznę współpracy dla przedstawicieli gmin średnich i małych woj. śląskiego oraz spełniającego ważną rolę w integrowaniu środowisk samorządowych naszego województwa.

Funkcję Koordynatora Konwentu Burmistrzów i Wójtów pełni p. Ireneusz Czech – Wójt Gminy Kochanowice, Członek Zarządu Związku. Skład prezydium Konwentu w kadencji 2011-2014 był następujący:

- a) p. Waclaw Kęska – Burmistrz Miasta Pyskowice,
- b) p. Barbara Magiera – Burmistrz Miasta Radlina,
- c) p. Klemens Podlejski – Burmistrz Miasta i Gminy Żarki,
- d) p. Marek Śliwa – Burmistrz Miasta Poręba (do grudnia 2014 r.),
- e) p. Anna Grygierek – Burmistrz Miasta Strumień,
- f) p. Adam Zajac - Wójt Gminy Kłomnice (do grudnia 2014 r.).

W 2014 roku odbyły się trzy posiedzenia Konwentu:

- 1) Posiedzenie w dn. 13-14 lutego 2014 r. (Istebna). Posiedzenie poświęcone było kwestiom związanym ze wsparciem dla obszarów wiejskich i miejsko-wiejskich w latach 2014-2020 w świetle projektu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, z uwzględnieniem generalnych ram polityki spójności oraz polityki UE wobec rolnictwa i obszarów wiejskich. W posiedzeniu udział wziął Wojewoda Śląski, Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach, Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, przedstawiciel Centrum e-Gospodarki Instytutu Logistyki i Magazynowania przy Ministerstwie Gospodarki oraz Zastępca Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. Tematyka drugiego dnia posiedzenia poświęcona była komunikacji społecznej. Po zakończeniu części merytorycznej odbył się IX Samorządowy Turniej Piłki Siatkowej pod patronatem Wojewody Śląskiego.
- 2) Posiedzenie w dn. 23 maja 2014 r. (Jaworze). Głównym tematem posiedzenia były zagadnienia związane z energetyką, w tym utrzymanie i oświetlanie dróg krajowych i wojewódzkich, lokalna polityka energetyczna w kontekście prac Regionalnej Rady ds. Energii, a także realizacja Programu Ochrony Powietrza dla Województwa Śląskiego. W trakcie posiedzenia Konwentu odbyło się także spotkanie z Prezesem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach.
- 3) Posiedzenie w dn. 17 października 2014 r. (Knurów). W spotkaniu uczestniczył Wojewoda Śląski. W trakcie posiedzenia przedstawione zostały także m.in. możliwości dofinansowania projektów dedykowanych małym i średnim gminom województwa śląskiego w ramach procedury konkursowej przewidzianej w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Podsumowano również działalność Konwentu w mijającej kadencji samorządowej.

2) Konwent Prezydentów Miast na Prawach Powiatu

W 2014 roku ze względu na wybory samorządowe odbyły się tylko 3 posiedzenia Konwentu Prezydentów Miast na Prawach Powiatu których gospodarzami byli prezydenci miast Rybnika (luty 2014 r.), Jastrzębia-Zdrój (maj 2014 r.) oraz Bielska-Białej (wrzesień 2014 r.). Podczas posiedzeń poruszane były m.in. tematy:

- a) prezydencki projekt ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego oraz niektórych innych ustaw;
- b) niekontrolowane i nielegalne deponowania odpadów niebezpiecznych na obszarach gmin w woj. śląskim;
- c) projekt ustawy o korytarzach przesyłowych;
- d) zmiany rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w/s instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych;
- e) systemu rozliczania podatku VAT (w świetle uchwały siedmiu sędziów NSA z dn. 24 czerwca 2013 r.);
- f) podatek od nieruchomości w kontekście opodatkowania tzw. „wyrobisk górniczych”;
- g) opodatkowanie nieruchomości Skarbu Państwa;
- h) podatek VAT od odszkodowań za nieruchomości gminne zajęte pod drogę publiczną;
- i) znowelizowane przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- j) problemy dot. organizacji i finansowania systemu oświaty: rozliczanie szkół niepublicznych; problemy dot. organizacji zajęć dodatkowych w przedszkolach w konsekwencji wprowadzenia tzw. „ustawy przedszkolnej”; zmiany w oświacie w związku z nowelizacją ustawy o systemie oświaty (darmowy podręcznik, asystent nauczyciela, możliwość odraczania dzieci 6 letnich od nauki szkolnej do końca roku kalendarzowego, liczebność dzieci w klasach pierwszych i na świetlicach);
- k) projekty zgłaszane do ZiT-ów oraz RiT-ów;
- l) finansowanie zakładów opieki zdrowotnej ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego w rozpoczynającej się nowej perspektywie finansowej;
- m) dopłacanie do pomocy społecznej – zmiany regulacyjne;
- n) skutki finansowe nowelizacji Prawa geodezyjnego i kartograficznego.

5. Partnerska współpraca dla regionu

- 1) Realizując swoje zadania Śląski Związek Gmin i Powiatów współpracuje w regionie z instytucjami, których cel działania zbliżony jest do działalności Związku. W 2014 r. Związek współpracował z Samorządem Województwa Śląskiego oraz z takimi instytucjami, jak: Śląski Urząd Wojewódzki, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, Ośrodek Kształcenia Samorządu Terytorialnego im. Waleriana Pańki w Katowicach, Towarzystwo Urbanistów Polskich o/Katowice, Górnośląski Związek Metropolitalny, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Gliwicach, Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, lokalne grupy działania z terenu województwa śląskiego funkcjonujące w ramach podejścia LEADER i z wieloma innymi instytucjami. Z większością tych instytucji Związek łączy długoletnia współpraca.

- 2) Związek współpracuje również z kilkoma partnerami, prowadzącymi działalność o zasięgu ponadregionalnym i ogólnokrajowym. Nasi partnerzy samorządowi spoza regionu to Związek Miast Polskich (Śląski Związek Gmin i Powiatów zawarł w 2013 r. porozumienie o współpracy ze Związkiem Miast Polskich), Instytut Rozwoju Miast z siedzibą w Krakowie, Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach, Główny Instytut Górnictwa, Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich, Fundacja Promocji Programów dla Rolnictwa (FAPA), Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii, Koalicja na rzecz utworzenia Krajowego Systemu Zrównoważonego Gospodarowania Energią.
- 3) Zarząd w grudniu 2014 r. przyjął Deklarację Intencyjną o podjęciu współpracy regionalnej ze Stowarzyszeniem Gmin Regionu Południowo-Zachodniego Mazowsza, z którym Związek współpracuje już od pewnego czasu w ramach Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych.
- 4) W ramach współpracy międzynarodowej, Związek w roku sprawozdawczym kontynuował współpracę m.in. z Sekretariatem Programu URBACT II w Paryżu.
- 5) **Współpraca z Kijowskim Oddziałem Regionalnym Związku Miast Ukrainy**

W styczniu 2014 r. w trakcie wizyty delegacji ukraińskich samorządowców z terenu Obwodu Kijowskiego doszło do zawarcia *Deklaracji dot. Woli Współpracy* między Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów a Kijowskim Oddziałem Regionalnym Związku Miast Ukrainy (KOR ZMU). Strony zadeklarowały przygotowanie i realizację Programu Współpracy, który w trakcie roku ze względu na trudną sytuację partnerów ukraińskich przybrał formułę jednostronnej, polskiej, samorządowej pomocy.

W ramach działań wspierających ukraińskie samorzady Związek zorganizował m.in.: ww. wizytę 5-osobowej delegacji KOR ZMU w województwie śląskim (w dn. 17-19 stycznia 2014 r.), seminarium dot. zarządzania projektami rozwojowymi w Buczy na Ukrainie z udziałem ekspertów z miast woj. śląskiego (w dn. 3-4 czerwca 2014 r.), a także I pilotażową fazę projektu pn. „*Przygotowanie ukraińskich samorządów do wdrożenia reform decentralizacyjnych i stowarzyszenia z UE*”, koordynowanego w skali ogólnopolskiej przez Związek Miast Polskich, dofinansowanego przez Kolegium Europy Wschodniej. W ramach ww. projektu grupa 19 samorządowców ukraińskich z terenu Obwodu Kijowskiego gościła w 10 miastach województwa śląskiego, zapoznając się z *modus operandi* polskiego samorządu (wizyta odbyła się w dn. 9-16 czerwca 2014 r.). Przedstawiciel Związku prezentował również działalność Śląskiego Związku Gmin i Powiatów jako regionalnej instytucji skupiającej gminy i powiaty w trakcie międzynarodowej konferencji pt. „*Rola stowarzyszeń w reformach samorządowych. Reprezentacja i ochrona interesów samorządowych*” zorganizowanej w dn. 26-27 września 2014 r. w miejscowości Ukrainka na Ukrainie przez Związek Małych Miast Ukrainy.

6. Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych (OPOS)

Wobec pojawiających się w ostatnich latach inicjatyw legislacyjnych uderzających mocno w stabilność prawno-ustrojową i finansową samorządów lokalnych, konieczne stało się skoncentrowanie, a przez to wzmocnienie działalności organizacji samorządowych, która

pozwole samorządom lokalnym na bardziej skuteczne formy obrony pozycji samorządu lokalnego, tak aby problemy samorządów były w większym stopniu uwzględniane przez administrację rządową i Parlament.

Związek od 2013 r. w coraz większym stopniu angażuje się we współpracę z innymi organizacjami samorządowymi, a współpraca ta ma w szczególności miejsce w ramach Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Pozarządowych (OPOS), które w październiku 2013 r. zostało zawarte w tym właśnie celu. Pierwotnie porozumienie zostało podpisane przez 9 regionalnych organizacji w Nowej Soli (woj. lubuskie) w dn. 29 października 2013 r., a obecnie sygnatariuszami OPOS jest 11 regionalnych organizacji samorządowych.

Organizacje współpracujące w ramach OPOS:

- Podkarpackie Stowarzyszenie Samorządów Terytorialnych,
- Sudecki Konwent Prezydentów, Burmistrzów i Wójtów,
- Stowarzyszenie Gmin Regionu Południowo-Zachodniego Mazowsza,
- Stowarzyszenie Związek Gmin i Powiatów Regionu Łódzkiego,
- Śląski Związek Gmin i Powiatów,
- Zrzeszenie Prezydentów, Burmistrzów i Wójtów Województwa Lubuskiego [obecnie: Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego],
- Związek Gmin Lubelszczyzny,
- Związek Gmin Pomorskich,
- Związek Gmin Śląska Opolskiego,
- Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski (*członek OPOS od marca 2014 r.*);
- Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich (*członek OPOS od października 2014 r.*);

Związek aktywnie uczestniczył w działalności OPOS w 2014 roku. Przedstawiciele Związku brali udział w posiedzeniach OPOS w dniu 17 marca 2014 r. Poznaniu, w dniach 15-16 maja 2014 r. w Lublinie oraz w Mierkach w dn. 15 października 2014 r.

W ramach OPOS-u w 2014 r. zostały utworzone dwa zespoły branżowe: Zespół ds. gospodarki odpadami oraz Zespół ds. prawa energetycznego, w których udział biorą przedstawiciele Związku. W roku 2014 w ramach Zespołu ds. prawa energetycznego podjęto prace nad przygotowaniem wspólnego stanowiska w/s doprowadzenia do zmiany postanowień ustawy Prawo energetyczne, w części regulującej zasady finansowania przez gminy oświetlenia dróg publicznych.

W 2014 r. OPOS kontynuował działania określone w 2013 r. jako priorytetowe, a dotyczące zablokowania dalszych prac w Sejmie nad prezydenckim projektem ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego oraz zmianie niektórych ustaw (projekt z 30 sierpnia 2013 r. – druk sejmowy 1699). Organizacje działające w ramach OPOS przyjęły m.in. po raz kolejny wspólne, krytyczne stanowisko wobec projektu ustawy, wymieniając najbardziej niebezpieczne dla samorządów lokalnych propozycje zawarte w projekcie ustawy oraz akcentując swoje negatywne stanowisko wobec w/w projektu poprzez udział przedstawicieli OPOS (w tym przedstawiciela Związku) w spotkaniach z twórcami projektu ustawy.

W dniu 15 września 2014 r. Związek zorganizował w Katowicach spotkanie pod auspicjami OPOS z Członkami Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia przedstawionego przez Prezydenta RP projektu ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym na rzecz

rozwoju lokalnego i regionalnego oraz o zmianie niektórych ustaw (druk nr 1699). W spotkaniu uczestniczyła p. Halina Rozpondek – Poseł na Sejm RP, Przewodnicząca w/w podkomisji nadzwyczajnej oraz p. Zbyszek Zaborowski – Poseł na Sejm RP, Członek w/w podkomisji. Spotkanie, dot. w głównej mierze prezydenckiego projektu ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym, ale omówiono także dwa inne projekty ustaw dot. samorządu terytorialnego, nad którymi trwają obecnie prace w Sejmie. Zasygnalizowano także inne problemy samorządowe, w tym niedokończonej komunalizacji mienia, funkcjonowania i uprawnień samorządowych kolegiów odwoławczych, problemy z finansowaniem opieki społecznej, finansowania i organizacji oświaty, skutków finansowych nowelizacji prawa geodezyjnego i kartograficznego.

W ramach spotkań OPOS wypracowano samorządowe propozycje legislacyjne do prezydenckiego projektu ustawy, w tym dotyczące kwestii referendum tematycznego oraz referendum w sprawie samoopodatkowania się mieszkańców, które miałyby być alternatywą dla proponowanych w projekcie rozwiązań.

Pewnym sukcesem działań Związku prowadzonych we współpracy z innymi regionalnymi organizacjami w ramach OPOS, a także ze Związkiem Miast Polskich jest negatywne stanowisko Rady Ministrów wobec poselskiego projektu ustawy o powiecie metropolitalnym. W powyższym stanowisku Rządu z dn. 24 marca 2014 r. znalazło się odwołanie do wspólnego stanowiska Zarządów naszego Związku oraz Związku Miast Polskich z września 2013 r., a także stanowiska OPOS z dn. 29 października 2013 r. w sprawie omawianego projektu ustawy.

IV. INFORMOWANIE GMIN I POWIATÓW W DZIEDZINIE POLITYK I PROGRAMÓW UE

Rok 2014 był okresem intensywnych prac wszystkich instytucji zaangażowanych w projektowanie dokumentów programowych perspektywy finansowej 2014-2020. W trakcie całego roku publikowano kolejne wersje projektów poszczególnych programów operacyjnych Polityki Spójności, a także Wytocznych Horyzontalnych oraz Szczegółowych. Śląski Związek Gmin i Powiatów brał czynny udział w konsultacjach społecznych tych dokumentów poprzez przekazywanie szczegółowych uwag ze strony gmin i powiatów zgromadzonych w formie zbiorczych uwag lub stanowisk. Działania Związku dotyczące informowania i szkolenia gmin i powiatów w dziedzinie Polityki Spójności UE prowadzone były dwutorowo, tj. poprzez dostarczanie jst informacji nt. aktualnego stanu prac nad przygotowaniem do przyszłego okresu programowania na poziomie krajowym oraz wsparcie jst przy pracach przygotowawczych do nowej perspektywy finansowej UE na poziomie regionalnym, subregionalnym oraz podregionalnym.

Ważniejsze przedsięwzięcia Związku z zakresu informowania i szkolenia w dziedzinie polityk i programów UE skierowane do przedstawicieli gmin i powiatów w 2014 r.:

1. Posiedzenia Komisji ds. Unii Europejskiej

W 2014 r. Związek zorganizował posiedzenia Komisji, w których udział wzięli m.in. dr J. Olbrycht - Poseł do Parlamentu Europejskiego, Dyrektorzy oraz pracownicy Wydziałów Rozwoju Regionalnego i Wydziału Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. Spotkania te miały na celu wprowadzenie pracowników samorządów lokalnych odpowiedzialnych za rozwój gmin

i powiatów oraz pozyskiwanie funduszy UE do zagadnień związanych z programowaniem przyszłej perspektywy finansowej UE, a zwłaszcza przyszłego regionalnego programu operacyjnego na lata 2014-2020.

2. Wsparcie procesu formułowania Strategii Rozwoju Podregionu Zagłębiowskiego 2020+

W 2014 roku Śląski Związek Gmin i Powiatów kontynuował prace mające na celu wsparcie procesu formułowania Strategii Rozwoju Podregionu Zagłębiowskiego 2020+.

- 1) W tym celu zorganizowano w dn. 6-7 lutego 2014 r. w Kroczykach warsztaty poświęcone temu procesowi, które poprowadził dr Krzysztof Wrana z Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, doradca strategicznego procesu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”. W trakcie prac poruszono m.in. kwestie strategicznych kierunków rozwoju oraz kluczowych projektów współpracy w Podregionie. Warsztaty odbyły się przy organizacyjnym wsparciu Urzędu Miejskiego w Zawierciu;
- 2) Kolejne warsztaty, poświęcone zakończeniu prac merytorycznych nad strategią zorganizowano we współpracy z Urzędem Miejskim w Dąbrowie Górniczej w dn. 5 maja 2014 r.;
- 3) Jednocześnie kontynuowano prace na poziomie przedstawicieli władz jst wchodzących w skład Podregionu Zagłębiowskiego, m.in. organizując spotkanie w dn. 12 marca 2014 r., podczas którego postanowiono o chęci kontynuacji prac nad w/w dokumentem;
- 4) W dn. 16 czerwca 2014 r. w Jaworznie odbyło się **I posiedzenie Komitetu Sterującego Strategii Rozwoju Podregionu Zagłębiowskiego 2020+**.

3. Spotkanie poświęcone unijnemu programowi wspierania badań i innowacji Horyzont 2020 (dn. 19 maja 2014 r.)

Śląski Związek Gmin i Powiatów organizował spotkanie informacyjne dot. Programu. Program ma dać nowy impuls rozwojowy europejskiej gospodarce opartej na wiedzy i trafić do tych obszarów, gdzie badania i innowacje mogą przynieść pozytywne zmiany odczuwalne dla wszystkich. W spotkaniu udział wzięła p. Dominika Raróg-Ośliżłok z Regionalnego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych UE, która przedstawiła informacje dot. możliwości uczestniczenia w programie jednostek samorządu terytorialnego.

4. Szkolenie z zakresu zamówień publicznych (dot. nieprawidłowości i korekt finansowych, postępowania w zakresie zwrotu środków w projektach współfinansowanych ze środków UE), dn. 17 czerwca 2014 r.

Związek zorganizował szkolenie, podczas którego omawiano m.in. kwestie prawa krajowego i wspólnotowego w zakresie zamówień publicznych – prawidłowego przygotowania i przeprowadzenia postępowania pod kątem prawa krajowego, wspólnotowego oraz wytycznych Komisji Europejskiej, z uwzględnieniem orzecznictwa TSUE, krajowych sądów administracyjnych oraz KIO. Szkolenie poprowadził p. Grzegorz Karwatowicz, ekspert w zakresie zamówień publicznych oraz funduszy unijnych szkolący

m.in. przedstawiciele organów i instytucji takich jak: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Najwyższa Izba Kontroli, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.

5. Szkolenie pn. „Rola statystyki publicznej w procesie programowania i monitorowania polityki spójności – zasoby informacyjne systemu STRATEG, jego funkcjonalności oraz możliwości wykorzystania”, w dn. 30 czerwca oraz 15 września 2014 r.

Szkolenie zorganizowano we współpracy ze Śląskim Ośrodkiem Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Katowicach. Celem szkolenia było zapoznanie pracowników urzędów zajmujących się zagadnieniami związanymi z lokalną polityką rozwoju z możliwościami, jakie stwarza im korzystanie z systemu STRATEG.

V. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ KSZTAŁTOWANIA POLITYKI MIEJSKIEJ

1. Działalność Grupy Roboczej ds. Polityki Miejskiej

Wybrane działania realizowane w ramach prac Grupy Roboczej:

- 1) **Warsztat pn. „Ewaluacja Lokalnego Programu Rewitalizacji z wykorzystaniem siatki grid – nowe podejście do oceny zjawisk w obszarach objętych rewitalizacją”** (dn. 2 października 2014 r.)

Warsztat został przeprowadzony przez dr. Janusza Jeżaka z Instytutu Rozwoju Miast. W trakcie warsztatu szczegółowo omówiono metodykę diagnozy sytuacji na obszarach miejskich (z wykorzystaniem jako jednostkę referencyjną grid) oraz warianty wykonania delimitacji obszarów kryzysowych. Ponadto, podczas warsztatów zaprezentowano różne techniki monitorowania realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji, a także przedstawiono rekomendacje działań do podjęcia przed aktualizacją Lokalnych Programów Rewitalizacji. Efektem udziału przedstawicieli Grupy Roboczej w warsztacie były udane próby wykorzystania siatki grid w pracach urzędów w zakresie diagnozy sytuacji społecznej wewnątrz miast;

- 2) **Podróż studialna do Kielc, Lublina i Łodzi** (dn. 5-7 listopada 2014) poświęcony wymianie doświadczeń nt. rewitalizacji przestrzeni śródmiejskich (w tym przestrzeni publicznych), a także rewitalizacji społecznej.

Uczestnikami podróży byli członkowie Grupy Roboczej ds. Polityki Miejskiej oraz Komisji ds. Unii Europejskiej. Dzięki spotkaniom z przedstawicielami urzędów poszczególnych miast oraz liderami działań społecznych, uczestnicy podróży mieli możliwość poznania różnych typów działań w procesie rewitalizacji - od urządzania przestrzeni publicznych (np. projekt Miejski Salon w Kielcach), rewitalizację śródmieścia (łódzki projekt Mia100 Kamienic) po działania kulturalne (np. funkcjonowanie Rady Kultury Przestrzeni w Lublinie) i prospołeczne (projekt LubDesign z Lublina). W trakcie podróży dyskutowano również nad problemami i wyzwaniem poszczególnych miast oraz możliwymi ich rozwiązaniami, a także nad sposobami efektywnej współpracy urzędów z lokalną społecznością miast;

- 3) Grupa Robocza ds. Polityki Miejskiej jest na bieżąco informowana o najważniejszych wydarzeniach (krajowych i regionalnych) z zakresu polityki miejskiej, w tym o projektach dokumentów i aktów prawnych, związanych z nimi konferencjach i seminariach oraz innych konferencjach i spotkaniach tematycznych z zakresu m.in. rewitalizacji.

2. Opiniowanie dokumentów z zakresu polityki miejskiej (w tym rewitalizacji)

Przedstawiciele Śląskiego Związku Gmin i Powiatów (w tym także członkowie ww. Grupy Roboczej) aktywnie uczestniczyli w konsultacjach krajowych i regionalnych dokumentów związanych z rewitalizacją i polityką miejską:

1) Krajowa Polityka Miejska (projekt z marca 2014 r.)

Uwagi do Krajowej Polityki Miejskiej (I projekt z marca 2014 r.) zgłaszane przez miasta członkowskie Związku znalazły wyraz w dwóch stanowiskach Zarządu Związku (z dn. 23 maja i 6 czerwca 2014 r.), przekazanych następnie Ministerstwu Infrastruktury i Rozwoju. Przedstawiciele Związku uczestniczyli także w konferencjach związanych z projektem Krajowej Polityki Miejskiej w Warszawie (w dn. 7 kwietnia 2014 r.), Wodzisławiu Śląskim (w dn. 16 maja 2014 r.) oraz Uniejowie (w dn. 20 maja 2014 r.).

2) Regionalna Polityka Miejska

Przedstawiciele miast członkowskich Związku oraz dyrektor biura Związku uczestniczyli w pracach Zespołu Zadaniowego ds. opracowania „Koncepcji Regionalnej Polityki Miejskiej”, mających formułę regularnych warsztatów organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego (w okresie luty-czerwiec 2014 r.). Celem warsztatów było wypracowanie rozwiązań wykorzystanych następnie w pierwszym projekcie Regionalnej Polityki Miejskiej. Koncepcja Regionalnej Polityki Miejskiej została przyjęta w październiku 2014 r. przez Zarząd Województwa Śląskiego, jako dokument ekspercki.

3) Narodowy Program Rewitalizacji

Przedstawiciele Związku uczestniczyli w Kongresie Rewitalizacji Miast w Krakowie (w dn. 4-6 czerwca 2014 r.), w trakcie którego Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju przedstawiło Założenia Narodowego Planu Rewitalizacji 2022. Uwagi do dokumentu przedstawiciele miast członkowskich Związku zostały zebrane w stanowisku Zarządu Związku z dn. 22 sierpnia 2014 r.

4) Projekt założeń ustawy o rewitalizacji

Przedstawiciele Związku uczestniczyli w seminarium „*Stan prawny i potrzeby zmian prawnych w celu umożliwienia prowadzenia kompleksowych działań rewitalizacyjnych*”, zorganizowanym przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju (dn. 19 marca 2014 r.), w trakcie którego dyskutowano nad rozwiązaniami zaproponowanymi w projekcie ustawy o rewitalizacji obszarów zdegradowanych i o zmianie niektórych ustawy, tj. rewitalizacji jako nieobligatoryjnym zadaniu własnym gminy oraz rewitalizacji jako celu publicznym. Projekt ustawy opracowany został przez Śląskiego Związku Gmin i Powiatów oraz Związku Miast Polskich, a następnie projekt przekazano ówczesnej Minister Rozwoju Regionalnego w listopadzie 2013 roku.

Przekazany w listopadzie w 2013 r. Ministerstwu Rozwoju Regionalnego (obecnie Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju) ww. projekt ustawy został następnie wykorzystany przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju do opracowania założeń ustawy o rewitalizacji przekazanych do konsultacji społecznych w listopadzie 2014 r. W dniu 12 grudnia 2014 r. Zarząd Związku przyjął stanowisko w/s wersji projektu założeń ustawy z dn. 17 listopada 2014 r.

3. Partycypacja społeczna

1) seminarium pn. „Planowanie partnerskie” (dn. 9 grudnia 2014 r.)

Związek we współpracy z Towarzystwem Urbanistów Polskich o/Katowice zorganizował seminarium, w którym uczestniczyło ponad 40 przedstawicieli miast i gmin członkowskich. Głównym celem seminarium była prezentacja różnych metod partycypacji społecznej oraz wskazanie sposobów wzmacniania zaangażowania społeczności w procesie planowania rozwoju na szczeblu lokalnym. W trakcie seminarium została zaprezentowana brytyjska metoda partycypacji społecznej „Planning for Real (od wielu lat z sukcesem wykorzystywana w Wielkiej Brytanii)”, którą przedstawiła jej autorka p. Margaret Wilkinson;

2) wniosek pn. „Planning for Real – wdrażanie pozytywnych zmian w Twoim otoczeniu” w ramach konkursu Banku WBK pn. „Tu mieszkam, tu zmieniam”

Wniosek został złożony we współpracy z Towarzystwem Urbanistów Polskich o/Katowice. Celem było upowszechnienie planowania partycypacyjnego metodą Planning for Real opartego na wiedzy i potencjale lokalnych społeczności i włączenie tej metody w procesy planowania przestrzennego na szczeblu lokalnym w województwie śląskim. Nie otrzymaliśmy jednak wsparcia finansowego na te działania.

4. URBACT – projekt „Krajowy Punkt Kontaktowy URBACT II”

Od 2009 r. wspólnie ze Związkiem Miast Polskich i Instytutem Rozwoju Miast Śląski Związek Gmin i Powiatów realizuje projekt pn. „Krajowy Punkt Kontaktowy URBACT II”. W lutym 2014 r. sekretariat URBACT przedłużył umowę na prowadzenie Krajowego Punktu Kontaktowego do końca programu URBACT II (tj. czerwiec 2015 r.). W 2014 r. Krajowy Punkt Kontaktowy URBACT skoncentrował się na działaniach informacyjnych z zakresu funkcjonowania programu URBACT i realizacji projektów – regularnie udostępniano miastom tłumaczenie Biuletynu URBACT, a także informowano zainteresowane miasta o wydarzeniach ramach programu (m.in. poprzez stronę www.urbact.pl).

5. VII Międzynarodowa Konferencja z cyklu „Zarządzanie miastem” – „Miasto 2014” (dn. 10-11 kwietnia 2014 r.)

Śląski Związek Gmin i Powiatów był jednym z partnerów konferencji, która odbyła się po raz siódmy w Katowicach. Organizatorem konferencji był Poseł do Parlamentu Europejskiego, p. Jan Olbrycht oraz Stowarzyszenie „Europa jest prosta”. Spotkanie w roku 2014 poświęcone było m.in. włączaniu obywateli w procesy zarządzania miastem, a także polityce miejskiej w Polsce i Unii Europejskiej oraz nowej perspektywie finansowej.

VI. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMIN I POWIATÓW ORAZ PROMOCJA

1. Działania z zakresu gospodarki przestrzennej, mieszkalnictwa, gospodarki nieruchomościami

1) Seminarium „*Problemy planistyczne w gminach*” (dn. 29-30 września 2014 r.)

Śląski Związek Gmin i Powiatów wspólnie ze Śląskim Urzędem Wojewódzkim zorganizował dwudniowe seminarium, którego celem było omówienie najważniejszych dla gmin zagadnień dotyczących tworzenia dokumentów planistycznych, eliminowania błędów powtarzających się w uchwałach, wydawania decyzji o udzieleniu, bądź odmowie udzielenia pozwolenia na budowę z przyczyn wynikających z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz omówienie przepisów budzących wątpliwości interpretacyjne. W spotkaniu uczestniczyło ponad 100 osób z gmin i powiatów woj. śląskiego. Prelegentami seminarium, oprócz przedstawicieli Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, byli także przedstawiciele m.in. Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach oraz Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach.

2) Seminarium pn. „*Przestrzeń publiczna a rozwój miasta*” (dn. 27 listopada 2014 r.)

Związek we współpracy z Towarzystwem Urbanistów Polskich o/Katowice zorganizował seminarium, którego celem było omówienie cech charakteryzujących dobrą przestrzeń publiczną, zasad kształtowania przestrzeni publicznych oraz ich znaczenia dla rozwoju miasta. W trakcie seminarium omówiono również kryteria oceny przestrzeni publicznych, zgłaszanych do konkursów na najlepszą przestrzeń publiczną, a także zaprezentowano przykłady przestrzeni nagrodzonych w konkursach (Ornontowice, Siemianowice Śląskie, Chorzów). W seminarium uczestniczyło ponad 40 osób, m.in. architektów oraz innych osób zajmujących się planowaniem przestrzennym w miastach i gminach członkowskich Związku.

3) Spotkania Komisji Planowania Przestrzennego, Architektury i Gospodarki Gruntami

Członkowie Komisji Planowania Przestrzennego, Architektury i Gospodarki Gruntami aktywnie uczestniczyli w organizowanych przez Związek inicjatywach dot. problematyki gospodarki przestrzennej oraz podejmowali inne ważne tematy podczas swoich posiedzeń. Bardzo ważnym elementem posiedzeń Komisji była wymiana doświadczeń i wspólne rozwiązywanie pojawiających się w poszczególnych urzędach problemów w tym zakresie. Funkcję Przewodniczącej Komisji pełni p. Małgorzata Seweryn - Naczelnik Wydziału Planowania Przestrzennego Urzędu Miejskiego w Gliwicach.

4) Projekt „*Rekultywacja nieużytków przemysłowych – wymiana i transfer umiejętności technicznych i metodologicznych*”

Śląski Związek Gmin i Powiatów wraz z Głównym Instytutem Górnictwa są partnerami projektu „Rekultywacja nieużytków przemysłowych – wymiana i transfer umiejętności technicznych i metodologicznych”, którego liderem jest Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Partnerem projektu jest również SPAQuE – spółka publiczna do

spraw jakości środowiska, zajmująca się rewitalizacją terenów przemysłowych w regionie Walonii w Belgii. Do udziału w projekcie zgłosiło się 5 jst z terenu woj. śląskiego (Częstochowa, Rybnik, Sosnowiec, Zabrze, Zbrostawice). Projekt rozpoczął się wiosną 2014 r. i potrwa do 2016 r.

W ramach projektu w 2014 r. odbyły się następujące wydarzenia:

- a) seminarium otwarte dla wszystkich jst członkowskich Związku (dn. 26 maja 2014 r.) z udziałem przedstawicieli strony walońskiej, prezentujące projekt oraz belgijskie doświadczenia rewitalizacji terenów przemysłowych;
- b) wizyta studialna przedstawicieli strony walońskiej w Częstochowie i Rybniku (prezentacja wybranych do projektu terenów przemysłowych);
- c) podróż studialna przedstawicieli gmin zaangażowanych w projekt do Walonii - prezentacja działalności SPAQuE oraz IGRETEC, a także zrealizowanych projektów dot. terenów przemysłowych i realizacji polityki gospodarczej Regionu Walonii w dziedzinie zagospodarowania nieużytków przemysłowych, a w szczególności rozwoju przemysłu kreatywnego i systemów jego zarządzania.

5) Seminarium dot. nieruchomości (dn. 29 października 2014 r.)

Śląski Związek Gmin i Powiatów był organizatorem spotkania poświęconego problematyce **regulowania spraw związanych z korzystaniem bez tytułu prawnego przez przedsiębiorstwa przesyłowe z nieruchomości komunalnych, zajętych pod urządzenia infrastruktury technicznej oraz naliczania opłat z tego tytułu**. Celem spotkania była wymiana doświadczeń i omówienie stosowanych praktyk związanych z prowadzonymi postępowaniami oraz przedstawienie propozycji ujednoczenia zasad i trybów dalszego postępowania w zakresie uregulowania przedmiotowego zagadnienia. W spotkaniu uczestniczyło około 50 osób z miast i gmin, a także przedstawiciele Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Towarzystwa Urbanistów Polskich i Uniwersytetu Ekonomicznego.

6) Mieszkalnictwo

W 2014 r. kontynuowana była tematyka związana z **wypracowaniem wspólnego podejścia do polityki mieszkaniowej miast na prawach powiatu województwa śląskiego**.

- a) w dniu 16 kwietnia 2014 r. odbyło się spotkanie konsultacyjne z p. Krzysztofem Nowakiem - Dyrektorem Wydziału Nadzoru Prawnego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego. Przeprowadzone dyskusje wyraźnie pokazały, że podjęta przez Związek tematyka jest nie tylko bardzo obszerna, ale przede wszystkim skomplikowana i ważna z punktu widzenia rozwoju miast i będzie kontynuowana przez Związek w 2015 roku;
 - b) Na istotne problemy w tym zakresie Zarząd Związku zwrócił uwagę w przyjętym w styczniu 2014 r. stanowisku w sprawie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (stanowisko z dn. 17 stycznia 2014 r.).
- 7) Związek zebrał także opinie gmin i powiatów członkowskich Związku do projektu Kodeksu urbanistyczno-budowlanego (wersja z dn. 16 kwietnia 2014 r.) i początkiem

lipca 2014 r. przekazał je do Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Budowlanego, która odpowiada za przygotowanie Kodeksu.

2. Wspieranie rozwoju gospodarczego gmin i powiatów oraz promocja

1) IV Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw (dn. 22-25 września 2014 r.)

Związek współpracował z Regionalną Izbą Gospodarczą w Katowicach przy organizacji Kongresu, który odbył się w Katowicach w dniach 22-25 września 2014 r. Ten trzydniowy cykl debat i spotkań już po raz czwarty zagościł w kalendarzu Związku. Występując w roli Samorządowego Partnera Wspierającego, Związek włączył się aktywnie w rozpowszechnianie informacji o tym wydarzeniu biznesowym, skupiającym przedstawicieli MŚP i dużych firm, świata nauki, instytucji otoczenia biznesu oraz samorządy lokalne, władze regionalne oraz rządowe. Kongres był miejscem dyskusji nt. aktualnych możliwości i zadań samorządów terytorialnych w tworzeniu warunków do rozwoju gospodarczego oraz współpracy ze sferą biznesu, instytucji otoczenia biznesu oraz świata nauki.

Jednocześnie Kapituła IV edycji Programu „*Samorząd, który wspiera MŚP*” (przedsięwzięcie towarzyszące Kongresowi, którego celem jest wyłonienie i promocja samorządów, które stwarzają przedsiębiorcom sektora MŚP dogodne warunki do prowadzenia działalności gospodarczej oraz w szczególny sposób wspierają rozwój tego sektora) podjęła decyzję o przyznaniu Śląskiemu Związkowi Gmin i Powiatów **wyróżnienia honorowego** w tegorocznej edycji Programu.

2) Seminarium „Samorząd jako pracodawca” (dn. 30 stycznia 2014 r.)

Śląski Związek Gmin i Powiatów we współpracy ze Związkiem Miast Polskich i partnerami norweskimi zorganizował seminarium regionalne dla pracowników urzędów i przedstawicieli związków zawodowych, działających w sektorze samorządowym. W trakcie seminarium zaprezentowano polskie i norweskie modele dialogu społecznego w sektorze samorządowym, a także przybliżono ideę i zasady konkursu Samorządowy Lider Zarządzania "Samorząd Jako pracodawca".

3) Warsztat dot. komunikacji i zarządzania kryzysowego w mediach społecznościowych w samorządzie lokalnym (dn. 23 i 24 września 2014 r.)

Kontynuując rozpoczętą w 2013 r. tematykę komunikacji publicznej w samorządzie, Śląski Związek Gmin i Powiatów zorganizował warsztaty dot. komunikacji i zarządzania kryzysowego w mediach społecznościowych w samorządzie lokalnym. Celem warsztatów było przekazanie uczestnikom wiedzy i umiejętności, które pozwalają na skuteczne wykorzystanie *social media* w informowaniu oraz bieżącej komunikacji urzędu z mieszkańcami gminy, a także zarządzaniu sytuacją kryzysową w internecie. Agenda warsztatu obejmowała m.in. zasady funkcjonowania mediów społecznościowych i ich możliwe zastosowanie w pracy w samorządzie lokalnym, rozwijanie umiejętności redagowania interesujących treści publikowanych nie tylko w social mediach, a także omówienie specyfiki interakcji w sieci oraz angażowania odbiorców.

3. Współpraca z mediami

Śląski Związek Gmin i Powiatów regularnie współpracuje z mediami poprzez:

- 1) Stałą wysyłkę drogą elektroniczną do mediów stanowisk przyjmowanych przez Zgromadzenia Ogólne i Zarząd Związku – w tym publikacje skrótów stanowisk na łamach czasopism specjalistycznych (np. Portal samorządowy, Samorząd.pap.pl, „Wspólnota”, „Euro 25”);
- 2) Wysyłanie informacji do mediów informujących o większych imprezach przygotowywanych przez Związek lub innych ważnych tematach, które podejmuje Związek;
- 3) Organizację konferencji prasowych Związku – przy okazji dużych imprez Związku czy innych ważnych tematach podejmowanych przez Związek (np. konferencji prasowej dot. współdziałania polskiego i ukraińskiego samorządu z okazji nawiązania współpracy między Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów oraz Kijowskim Oddziałem Związku Miast Ukrainy);
- 4) Stronę internetową Związku – współpraca z różnymi partnerami (np. Portal Samorządowy, czasopismo „Wspólnota”, „Euro 25”, telewizja Katowice oraz radio Katowice w ramach współpracy patronackiej);
- 5) Publikacje:
 - a) wywiad z p. Jackiem Krywultem - Prezydentem Bielska-Białej, Zastępcą Przewodniczącego Związku, nt. dotychczasowej działalności Związku, umieszczony w publikacji pt. „Kapitał Województwa Śląskiego” (także jako insert w Gazecie Prawnej);
 - b) artykuł nt. działań Związku w dziedzinie lokalnej polityki energetycznej, a także nt. kursu dot. gospodarowania energią w gminie w czasopiśmie samorządowym „Euro25”;
 - c) artykuł nt. problemu dot. usuwania odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do składowania w kontekście działań Związku w tej dziedzinie w czasopiśmie samorządowym „Wspólnota”;
 - d) artykuł nt. współpracy polskich i ukraińskich samorządowców w kontekście realizowanego przez Związek oraz Związek Miast Polskich projektu pn. *„Przygotowanie ukraińskich samorządowców do wdrożenia reform decentralizacyjnych i stowarzyszenia z UE”* w czasopiśmie samorządowym „Euro25”;
 - e) artykuł nt. współpracy polskich i ukraińskich samorządowców w kontekście realizowanego przez Związek oraz Związek Miast Polskich projektu pn. *„Przygotowanie ukraińskich samorządowców do wdrożenia reform decentralizacyjnych i stowarzyszenia z UE”* w ogólnopolskim czasopiśmie „VIP”;
 - f) artykuł nt. współpracy jst zrzeszonych w Związku i ukraińskich samorządowców w kontekście reformy samorządowej na Ukrainie w czasopiśmie samorządowym „Wspólnota”.

4. Inne

1) Grand Prix Śląskiego Związku Gmin i Powiatów w Biegach Masowych 2014 r.

Na wniosek Komisji ds. Infrastruktury Sportowej i Rekreacyjnej Śląski Związek Gmin i Powiatów był organizatorem I edycji Grand Prix Śląskiego Związku Gmin i Powiatów w Biegach Masowych 2014. Głównymi celami imprezy było popularyzowanie i upowszechnianie biegów masowych jako sposobu na spędzanie wolnego czasu, promowanie imprez sportowych w województwie śląskim, a także integracja zawodników / mieszkańców województwa śląskiego poprzez rywalizację sportową. Cały cykl Grand Prix trwał od kwietnia do listopada 2014 r. i organizowany był w 9 miastach woj. śląskiego, które wyraziły chęć włączenia się we Łaziskach współtworzenie tej imprezy, tj. w: Bytomiu, Czeladzi, Częstochowie, Jastrzębiu-Zdroju, Górnym, Mikołowie, Tychach, Wodzisławiu Śląskim i Żorach. Łącznie sklasyfikowano 835 kobiet i 2012 mężczyzn. Uroczysta dekoracja zwycięzców Grand Prix odbyła się w grudniu 2014 r. w Tychach.

VII. ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH W GMINACH I POWIATACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Działania Związku, dotyczące wspierania rozwoju obszarów wiejskich w regionie w trakcie 2014 r. koncentrowały się przede wszystkim na aktywnym uczestnictwie w projektowaniu przyszłych mechanizmów wsparcia dla obszarów wiejskich w okresie programowania UE 2014-2020, w tym w szczególności na lobbingu na rzecz uruchomienia w województwie śląskim nowego instrumentu terytorialnego pn. „Rozwój lokalny kierowany przez społeczność” (RLKS). Związek ponadto aktywnie angażował się w rozwijanie współpracy samorządowej w ramach ogólnopolskiej platformy współpracy gmin o charakterze wiejskim, tj. Polskiej Sieci Odnowy i Rozwoju Wsi (Związek pełnił rolę Sekretariatu Sieci) oraz wspieraniu współpracy dotyczącej wdrażania podejścia LEADER w regionie w ramach sieci LGD SILESIAN LEADER NETWORK.

1. Udział Związku w projektowaniu mechanizmów wsparcia dla obszarów wiejskich w okresie programowania UE 2014-2020 obejmował:

- 1) **konsultacje Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020** - wraz z pojawianiem się wstępnego, a potem kolejnych projektów Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 Związek podejmował działania zmierzające do uwzględnienia najbardziej pilnych potrzeb gmin o charakterze wiejskim, tj. w szczególności dotyczących infrastruktury dostępowej do podstawowych usług publicznych dla mieszkańców, tj. infrastruktury drogowej i wodno-kanalizacyjnej. Przedmiotem stanowisk podejmowanych przez Zarząd Związku były również wstępne propozycje dotyczące kształtu działania LEADER.
- 2) **konsultacje Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020** - zbliżone postulaty w zakresie potrzeb dofinansowania podstawowej infrastruktury komunalnej były prezentowane w stanowiskach Związku dotyczących kolejnych projektów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Dodatkowo, mając na uwadze dotychczasowe doświadczenia związane ze wsparciem wdrażania podejścia LEADER na obszarach wiejskich regionu,

Związek apelował o wprowadzenie instrumentu terytorialnego RLKS do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, który z jednej strony mógłby umożliwić realizację wielofunduszowych lokalnych strategii rozwoju na terenach wiejskich (znacząco szerszych niż monofunduszowe wspierane wyłącznie środkami PROW), a z drugiej pozwoliłby rozszerzyć sprawdzoną metodologię LEADER na obszary miejskie (ze szczególnym uwzględnieniem obszarów relacji miasto-wieś).

- 3) **spotkania dot. RLKS** – Związek jako członek Polskiej Sieci Lokalnych Grup Działania (LGD) – Federacji Regionalnych Sieci uczestniczył w licznych spotkaniach krajowych i regionalnych, których celem było uzyskanie szerszego poparcia dla uruchomienia w Polsce instrumentu RLKS. W wyniku m.in. ww. spotkań w województwie śląskim udało się wprowadzić instrument RLKS do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (jako jednemu z zaledwie 3 regionów w skali kraju).

2. Działania na rzecz odnowy i rozwoju wsi

W sytuacji utrzymującego się również w roku 2014 braku regionalnego programu odnowy wsi Związek starał się aktywnie wspierać inne, pojawiające się w kraju inicjatywy na rzecz odnowy i rozwoju wsi, angażując tam gdzie było to możliwe przedstawicieli gmin o charakterze wiejskim z terenu województwa śląskiego:

- 1) **Polska Sieć Odnowy i Rozwoju Wsi (PSORW)** – w roku 2014 Związek również pełnił rolę Sekretariatu PSORW, organizując zarówno spotkania Prezydium (w Opolu w dn. 22 stycznia 2014 r. oraz w Byczynie w dn. 14 kwietnia 2014 r.), jak i spotkanie plenarne członków PSORW, które odbyło się w dniach 12-13 maja 2014 r. w Morawicy (województwo świętokrzyskie). Tematem przewodnim spotkania było „Zarządzanie oświatą w małych i średnich gminach” na przykładzie organizacji oświaty w Gminie Morawica. Drugą istotną kwestią będącą przedmiotem ww. spotkania było podpisanie *Porozumienia na rzecz utworzenia Sieci Najciekawszych Wsi*. Sygnatariuszami porozumienia zostało 14 gmin członkowskich PSORW.
- 2) **projekt Sieci Najciekawszych Wsi (SNW)** – Związek zaangażował się w rozwijanie koncepcji ogólnopolskiego projektu pn. *Sieć Najciekawszych Wsi*, którego pomysł powstał na bazie doświadczeń sieci najpiękniejszych wsi funkcjonujących m.in. we Francji, Belgii, Niemczech, Kanadzie i Japonii. Projekt SNW jest propozycją wykorzystania walorów kulturowych, przyrodniczych, krajobrazowych oraz ładu przestrzennego na rzecz rozwoju turystyki wiejskiej w Polsce. W ramach promocji tej idei Związek pozyskał z Sekretariatu Regionalnego KSOW Województwa Śląskiego środki na realizację pilotażowego projektu wdrożeniowego, który zrealizowano w okresie od 6 listopada do 5 grudnia 2014 r. Projektem objęto 4 sołectwa z terenu województwa śląskiego, wskazane przez ekspertów z zakresu architektury krajobrazu i ochrony dziedzictwa kulturowego, tj. Istebna (Gmina Istebna), Kozłów (Gmina Sośnicowice), Trzebniów (Gmina Niegowa) oraz Złoty Potok (Gmina Janów). W sołectwach tych dokonano wstępnej, eksperckiej oceny potencjału pod kątem spełnienia przyszłych kryteriów uczestnictwa w Sieci Najciekawszych Wsi.

3) regionalne debaty samorządowe o odnowie wsi

- a) W dniach 24-25 kwietnia 2014 r. Związek zorganizował w Ustroniu pierwsze *Regionalne Forum Liderów Odnowy Wsi* z terenu województwa śląskiego. W spotkaniu wzięło udział ponad 80 osób – samorządowców i innych liderów wiejskich. Celem spotkania była przede wszystkim wymiana doświadczeń między przedstawicielami gmin, sołtysami, liderami wiejskimi i sympatykami odnowy wsi z terenu województwa śląskiego. Wychodząc naprzeciw wielokrotnie zgłaszanym przez liderów odnowy wsi postulatami celem organizatorów było stworzenie w trakcie Forum warunków do szerokiej i swobodnej dyskusji na tematy istotne dla mieszkańców wsi oraz osób działających na terenach wiejskich. W trakcie Forum omówiono m.in. zmiany w ustawie o funduszu sołeckim, projekty zrealizowane w ramach odnowy wsi w sołectwach oraz ich wpływ na jakość życia mieszkańców, znaczenie organizacji takich jak Koła Gospodyń Wiejskich na wsi oraz roli sołtysa w odnowie wsi. Drugiego dnia uczestnicy udali się na wyjazd terenowy do Gminy Istebna.
- b) W dniach 8-9 grudnia 2014 r. Związek zorganizował *X Regionalne Spotkanie Liderów Odnowy Wsi z terenu województwa śląskiego (RSLOW) pt. „Seniorzy na wsi – wyzwania i możliwości”*. Spotkanie odbyło się w Hucisku (Gmina Włodowice) i uczestniczyło w nim ponad 70 osób. Celem spotkania było propagowanie dobrych praktyk włączania seniorów w działania i projekty wspierające aktywność społeczną oraz ich aktywny udział w życiu sołectwa i gminy, jak również prezentację praktycznych rozwiązań dotyczących wdrażania lokalnych i gminnych polityk senioralnych (tym m.in. mieszkalnictwa dla seniorów, włączania seniorów w kształtowanie działań w przedmiotowym zakresie). W spotkaniu w charakterze prelegentów wzięli udział przedstawiciele Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego, Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, Fundacji Ekologicznej Zielona Akcja w Legnicy, Gminy Dzierżoniów z województwa dolnośląskiego, a także Gminy i Miasta Koziegłowy, która została wyróżniona w 2014 r. certyfikatem „Gmina Przyjazna Seniorom”. Ponadto w RSLOW wzięł udział p. Ryszard Wilczyński - Wojewoda Opolski, Wiceprezesa Europejskiego Stowarzyszenia Rozwoju Obszarów Wiejskich i Odnowy wsi (ARGE) oraz przedstawiciele Gminy Pokój z województwa opolskiego. Spotkanie zakończyło się wyjazdem terenowym do Gminy Żarki.

3. Wsparcie wdrażania podejścia LEADER

Rok 2014 był z jednej strony okresem końcowej fazy wdrażania lokalnych strategii rozwoju przez Lokalne Grupy Działania (LGD), a z drugiej okresem intensywnej konsultacji kształtu podejścia LEADER, zarysowującego się w kolejnych projektach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Związek w ww. zakresie zorganizował m.in.:

- 1) **spotkania sieci Lokalnych Grup Działania SILESIAN LEADER NETWORK** wspierającej wszystkie 15 Lokalnych Grup Działania z terenu województwa śląskiego, w trakcie których dyskutowano m.in. przedkładane stopniowo przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi propozycje dot. kształtu działań LEADER w nowym okresie programowania 2014-2020. Spotkania te poświęcone były również rozmowom z przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego na temat uruchomienia instrumentu RLKS w przyszłym RPO WSL 2014-2020. Ponadto

poruszano tematy przygotowania do rozliczenia wdrażania lokalnych strategii rozwoju z okresu programowania 2007-2013, propozycje przedsięwzięć dla LGD zaplanowanych przez Sekretariat Regionalny KSOW Województwa Śląskiego, a także wizytowano szereg zrealizowanych dzięki wsparciu LGD projektów. Oprócz spotkań jednodniowych, zorganizowano jedno 2-dniowe spotkanie we współpracy z Sekretariatem Regionalnym KSOW Województwa Śląskiego w dniach 19-20 maja br. w Czechowicach-Dziedzicach.

- 2) **szkolenie pn. „Przedsiębiorczość Lokalnych Grup Działania”** zostało zorganizowane przez Śląski Związek Gmin i Powiatów w dniach 27-28 listopada 2014 r. w Koszęcinie. Oprócz przedstawicieli LGD z regionu w szkoleniu udział wzięli przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Polskiej Sieci Lokalnych Grup Działania. W trakcie spotkania przedstawiono rolę LGD w kreowaniu przedsiębiorczości lokalnej w okresie programowania 2014-2020 w kontekście zapisów projektu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, a także omówiono dobre praktyki w zakresie przedsiębiorczości, w tym prowadzenia działalności gospodarczej przez LGD na przykładzie Stowarzyszenia Światowid. Przedstawiono zarówno model prowadzenia działalności gospodarczej, jak i odpłatnej działalności statutowej, a następnie konkretne narzędzia prowadzenia działalności gospodarczej w postaci stoisk na targach wiejskich oraz sklepu internetowego prowadzonego przez LGD.

4. Pozostałe działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich

- 1) **wizyta studyjna w Gogolinie** (województwo opolskie) **dot. samorządowej polityki prorodzinnej** - w dniu 7 kwietnia 2014 r. grupa samorządowców i liderów wiejskich z województwa śląskiego wzięła udział w wizycie, której celem było zaprezentowanie samorządowej polityki prorodzinnej w dobie kryzysu demograficznego oraz działań ukierunkowanych na odnowę wsi w Gminie Gogolin (w tym działania prorodzinne i stwarzające warunki do godnego starzenia się, Program Specjalnej Strefy Demograficznej w województwie opolskim, którego celem jest poprawienie jakości życia mieszkańców).
- 2) **wizyta studyjna w Hrubieszowie** (województwo lubelskie) poświęcona **"Tworzeniu i funkcjonowaniu wiosek tematycznych"** - w dniach 30 września - 2 października 2014 r. grupa liderów wiejskich i sympatyków odnowy wsi zapoznawała się z projektami realizowanymi przez mieszkańców wsi tematycznych w Gminie Hrubieszów m.in. w Wiosce Strachów, Wiosce Gotów oraz Wiosce Einstein na łące. Celem organizacji wizyty było zainspirowanie uczestników z województwa śląskiego do przygotowania i realizacji własnych, oryginalnych projektów wpisujących się w ideę specjalizacji wsi, tj. wsi tematycznych. W ramach wyjazdu zorganizowano wiele atrakcyjnych zajęć edukacyjnych, głównie w terenie, które prowadzone były przez mieszkańców odwiedzanych wsi.
- 3) udział w pracach Komitetu Sterującego ds. Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030
- 4) udział w pracach Grupy Roboczej ds. Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich oraz Wojewódzkiej Grupy Roboczej ds. KSOW w województwie śląskim, Grupy

Tematycznej ds. LEADER, Zespołu Roboczego ds. opracowania zakresu lokalnych strategii rozwoju na lata 2014-2020 przy Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

VIII. DZIAŁANIA Z ZAKRESU GOSPODARKI ODPADAMI

1. Program „Wsparcie gmin województwa śląskiego we wdrażaniu nowego systemu gospodarki odpadami”

Aktywności podejmowane w ramach Programu zajmowały znaczące miejsce w działalności Związku w roku 2014 z uwagi na warunki prawne związane z gospodarowaniem odpadami, w których funkcjonują samorządy lokalne od 2012 r. po wprowadzeniu nowej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a także w związku z jej kolejnymi nowelizacjami.

1) Spotkania informacyjno-konsultacyjne dot. gospodarki odpadami

Związek inicjował spotkania dla decydentów jst i przedstawicieli komórek organizacyjnych urzędów odpowiedzialnych za gospodarkę odpadami. Odbyły się m.in.:

- a) spotkanie nt. raportu Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska dot. stanu instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych MBP w Polsce;
- b) spotkanie konsultacyjne z p. Posłem Tadeuszem Arkitem - Przewodniczącym Podkomisji Stałej ds. Monitorowania Gospodarki Odpadami;
- c) spotkanie konsultacyjne dot. sprawozdawczości z realizacji zadań inwestycyjnych ujętych w Planie gospodarowania odpadami województwa śląskiego w 2014 r. oraz dot. sprawozdań gmin w zakresie odebranych odpadów komunalnych i odebranych nieczystościach ciekłych.

2) Posiedzenia Regionalnej Sieci Konsultacyjnej ds. Gospodarki Odpadami w Województwie Śląskim z udziałem ekspertów w zakresie gospodarki odpadami, przedstawicieli Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Woj. Śląskiego, Wydziału Nadzoru Prawnego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Odbywały się także spotkania dot. aktualnej sytuacji w gospodarce odpadami w gminach z udziałem Członków Regionalnej Sieci Konsultacyjnej ds. Gospodarki Odpadami w Województwie Śląskim (w gronie samych przedstawicieli miast), a także w gronie gmin miejsko-wiejskich i wiejskich.

3) Udział w pracach Zespołu branżowego ds. gospodarki odpadami w ramach Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych (OPOS)

Przedstawiciele Związku uczestniczyli w posiedzeniach w/w Zespołu oraz byli zaangażowani w przygotowywanie wspólnych opinii OPOS, dotyczących projektu nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dla sejmowej i senackiej komisji odpowiedzialnej za kwestie dot. ochrony środowiska, a także kierowanych do innych instytucji posiadających kompetencje w tej dziedzinie oraz do mediów.

- 4) **Szkolenie nt. „Wybrane zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami”**, Katowice, dn. 9 października 2014 r.

Szkolenie adresowane było do członków Komisji Ekologii Związku (liczba uczestników wyniosła 63 osoby).

2. Działania w zakresie rozwiązania problemu dot. usuwania odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania oraz odpadów niebezpiecznych

- 1) **Konferencja pn. „Usuwanie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania. Teoria a praktyka”** w dn. 12 maja 2014 r.
Działania w w/w zakresie rozpoczęły się od powołania przez Związek grupy roboczej ds. opracowania prawnych rekomendacji w zakresie rozwiązywania problemu dot. usuwania odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania, która przygotowała propozycje prawnych rozwiązań dot. w/w problemu. Rekomendacje te zostały omówione podczas konferencji pn. „*Usuwanie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania. Teoria a praktyka*” w dn. 12 maja 2014 r. w Piekarach Śląskich, zorganizowanej przez Związek na wniosek Prezydenta Miasta Piekary Śląskie.
- 2) Następnie podczas sesji XXXVII Zgromadzenia Ogólnego Śląskiego Związku Gmin i Powiatów w dn. 6 czerwca 2014 r. w Czerwionce-Leszczynach zostało przyjęte stanowisko w/s rekomendacji w zakresie rozwiązywania problemu dot. usuwania odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania. Stanowisko to zostało przekazane wszystkim instytucjom, które posiadają kompetencje do podjęcia działań w zakresie w/w problemu oraz do odpowiednich komisji parlamentarnych, a także do Związku Miast Polskich, Związku Powiatów Polskich i Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowej z prośbą o upowszechnienie.
- 3) W październiku 2014 r. p. Andrzej Pilot, ówczesny I Wicewojewoda Śląski, powołał zespół roboczy zajmujący się problemem wykorzystania odpadów do rekultywacji terenów przemysłowych. W skład zespołu weszli przedstawiciele miast, które w największym stopniu borykają się z problemem usuwania odpadów, przedstawiciele instytucji kompetentnych w zakresie rozwiązania tego problemu (tj. m.in. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, Izba Skarbowa, przedstawiciele Marszałka Województwa Śląskiego). W pierwszym posiedzeniu tego zespołu uczestniczył przedstawiciel Związku – Związek po tym posiedzeniu przesłał do Wojewody wcześniej przyjęte rekomendacje z prośbą o ich wykorzystanie przy dalszych pracach zespołu, a także zaproponował poszerzenie grona przedstawicieli samorządów uczestniczących w posiedzeniach zespołu (celem zobiektywizowania dyskusji, poprzez odniesienie omawianej kwestii do różnych doświadczeń gmin i zróżnicowanej skali tego problemu). Z nieznanых powodów o kolejnych posiedzeniach tego gremium Związek nie był już informowany, a złożone propozycje, jak i materiały merytoryczne nie zostały uwzględnione.

- 4) Zarząd, na wniosek jednego z miast członkowskich, wystąpił także z wnioskiem dot. niezbędnych do przeprowadzenia zmian prawnych w celu rozwiązania problemu likwidacji „bomb ekologicznych”. Stanowisko w tej sprawie zostało skierowane do Rządu, odpowiednich komisji parlamentarnych, a także wszystkich parlamentarzystów z obszaru województwa śląskiego.

3. Inna aktywność Związku w sferze gospodarki odpadami:

- 1) Wystąpienie eksperta Związku, p. Jerzego Ziory - Członka Regionalnej Sieci Konsultacyjnej ds. Gospodarki Odpadami w Województwie Śląskim (działającej przy Związku) na międzynarodowej konferencji dot. gospodarki odpadami w Ostrawie w maju 2014 r., organizowanej przez SDRUŽENÍ PRO ROZVOJ MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE;
- 2) Stanowisko Zarządu w sprawie standardów technologicznych regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych – 11 kwietnia 2014 r.

IX. DZIAŁANIA Z ZAKRESU GOSPODAROWANIA ENERGIA

1. Regionalna Rada ds. Energii:

Regionalna Rada ds. Energii (która działa z inicjatywy Związku od 2012 r.) w 2014 r. odbyła trzy posiedzenia. W ich trakcie odbyły się dyskusje nt. Założeń do studium pn. „*Energia w województwie śląskim – diagnoza, perspektywy i kierunki rozwoju*” oraz perspektyw rozwoju przedsiębiorstw energetycznych z uwzględnieniem m.in. dyrektyw unijnych, a także „*Polityki energetycznej Polski do 2030 roku*”. Ważnym - z punktu widzenia rozwoju woj. śląskiego w perspektywie kolejnych lat - było VI posiedzenie Rady, które odbyło się w dn. 16 września 2014 r. na Wydziale Inżynierii Środowiska i Energetyki Politechniki Śląskiej – w Centrum Nowych Technologii (na zaproszenie Politechniki Śląskiej). Podczas posiedzenia został przedstawiony projekt strategiczny pn. „*Zaawansowane technologie pozyskiwania energii*” (największy projekt w historii nauki w Polsce, dofinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju), którego liderem jest Politechnika Śląska. Wnioski płynące z tego projektu, jak i rozwiązania technologiczne w nim rekomendowane, perspektywicznie mogą stać się płaszczyzną współpracy przedstawicieli samorządów, środowiska naukowego oraz firm energetycznych.

Istotnym osiągnięciem Rady było **przyjęcie** podczas IV posiedzenie w dn. 13 marca 2014 r. **Założeń do studium pn. „*Energia w województwie śląskim – diagnoza, perspektywy i kierunki rozwoju*”**. Wcześniej od listopada 2013 r. do marca 2014 r. Zespół redakcyjny, wyłoniony z grona członków Rady, prowadził prace nad Załoženiami. Przyjęty przez Radę dokument został skierowany do Marszałka Województwa Śląskiego z prośbą o podjęcie przez Samorząd Województwa działań zmierzających do opracowania Studium.

Podczas dotychczasowych posiedzeń Rady wielokrotnie podkreślano znaczenie intensyfikacji współpracy środowiska naukowego, samorządowego i reprezentantów przedsiębiorstw energetycznych, która możliwa jest m.in. poprzez takie gremia jak Regionalna Rada ds. Energii.

2. Kurs dot. gospodarowania energią w gminie:

Związek we współpracy z Fundacją na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii w Katowicach uruchomił kurs dot. gospodarowania energią w gminie. W jego ramach od listopada 2014 r. do czerwca 2015 r. zostanie przeprowadzonych łącznie 11 szkoleń.

Głównym celem kursu jest przygotowanie kadr w samorządach do pełnienia roli równoprawnych partnerów dla przedsiębiorstw energetycznych i firm konsultingowych działających w obszarze szeroko rozumianej energetyki. Związek, poprzez przedsięwzięcia podejmowane w ramach funkcjonującej w jego strukturach Komisji ds. Lokalnej Polityki Energetycznej oraz Regionalnej Rady ds. Energii, stara się kształtować energetyczną świadomość samorządów województwa śląskiego. Jednocześnie z racji dynamiki zmian w sferze energii zarówno w wymiarze prawnych regulacji, jak i technicznych aspektów zarządzania nią, aktualnie niezbędne wydaje się odpowiednie przygotowanie merytoryczne jst do kształtowania oraz realizacji zrównoważonej gospodarki energetycznej.

W 2014 r. odbyły się trzy szkolenia w ramach kursu, które dot. obowiązków i uprawnień podstawowych jednostek samorządu terytorialnego w obszarze „energetyki gminnej”, wynikających z uregulowań prawnych oraz krajowych dokumentów strategicznych, roli gminy w kształtowaniu i planowaniu lokalnej polityki energetycznej oraz założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

3. Inne działania:

W kwietniu 2014 r. Śląski Związek Gmin i Powiatów został **członkiem Koalicji na rzecz utworzenia Krajowego Systemu Zrównoważonego Gospodarowania Energią**.

X. INNE DZIAŁANIA INFORMACYJNO-SZKOLENIOWE i EDUKACYJNE na rzecz GMIN I POWIATÓW

Śląski Związek Gmin i Powiatów w 2014 roku zorganizował spotkania, warsztaty, konferencje, seminaria i szkolenia, których celem jest podnoszenie sprawności i efektywności działania administracji samorządowej w gminach i powiatach. Cel ten realizowany jest poprzez zapewnienie kompetentnej i wyczerpującej informacji o najnowszych aktach legislacyjnych, dotyczących samorządów lokalnych, propagowanie modelowych rozwiązań w zakresie funkcjonowania jednostek administracji samorządowej i tworzenie płaszczyzny wymiany doświadczeń pomiędzy gminami i powiatami w tym zakresie. Wśród działań prowadzonych w roku sprawozdawczym wymienić należy następujące szkolenia i spotkania o charakterze informacyjnym:

1. Działania skierowane do radnych

1) „*Poradnik Radnego – Samorząd od A do Z*”

W związku z rozpoczynającą się nową kadencją samorządową 2014-2018, w listopadzie 2014 r. na zlecenie Śląskiego Związku Gmin i Powiatów został opracowany „*Poradnik Radnego - Samorząd od A do Z*”. Publikacja ta obejmuje zestaw najważniejszych informacji, ujętych w praktycznej i przystępnej formie. Skierowana jest przede wszystkim

do nowych radnych gmin i powiatów naszego województwa, rozpoczynających w obecnej kadencji swoją pracę w samorządzie. Poradnik został udostępniony bezpłatnie w formie elektronicznej wszystkim radnym z gmin i powiatów województwa śląskiego.

2) warsztaty dot. komunikacji społecznej samorządu lokalnego z otoczeniem zewnętrznym (dn. 3 marca 2014 r.)

Warsztaty adresowane były dla radnych jst członkowskich Związku. Celem warsztatów było rozwinięcie i uzupełnienie umiejętności komunikacyjnych wykorzystywanych przy pełnieniu funkcji radnego w przestrzeni publicznej. W ich trakcie zostały omówione m.in. takie elementy jak autoprezentacja, niwelowanie barier komunikacyjnych oraz szeroko rozumiane kontakty z mediami;

3) szkolenie pn. „Finanse publiczne dla Radnych” (dn. 15 grudnia 2014 r.)

Szkolenie skierowane było w szczególności do osób, które po wyborach samorządowych w 2014 r. po raz pierwszy podejmują pracę w radzie miejskiej / radzie gminy, bądź w radzie powiatu. W jego trakcie zostały przedstawione m.in. podstawowe definicje dot. budżetu jst, procedura uchwalania i dokonywania zmian budżetu jednostki samorządu terytorialnego, kwestie ustalania wydatków budżetowych oraz poziomu długu jednostki samorządu terytorialnego.

2. Szkolenia dla urzędników samorządowych

1) Szkolenie nt. „Zmiany w prawie regulujące rekrutację do szkół i przedszkoli („Ustawa rekrutacyjna” – ustawa z dn. 6 stycznia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw)”, Katowice, dn. 25 lutego oraz dn. 26 lutego 2014 r.

Szkolenie skierowane było do członków Komisji Kultury i Edukacji oraz pracowników wydziałów edukacji gmin członkowskich Związku (liczba uczestników łącznie obu szkoleń wyniosła 68 osób).

2) Szkolenie pt. „Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianego pracownika - dokumentowanie kosztów poniesionych w związku z zatrudnianiem osób młodocianych” - pomoc de minimis, Katowice, dn. 29 września 2014 r.

Szkolenie adresowane było do członków Komisji Kultury i Edukacji oraz osób, które realizują w gminach ustawowe obowiązki dot. przepisów o dofinansowaniu pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników oraz związane z pomocą *de minimis* (szkolenie zostało przeprowadzone dla 25 osób). Szkolenie poprowadziła p. Renata Radziejewska – ekspert Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie.

3) Szkolenie dot. wprowadzania raportu do Krajowej bazy o emisjach gazów cieplarnianych i innych substancji, Katowice, dn. 24 lutego 2014 r.

Szkolenie było adresowane do pracowników jst gmin członkowskich Związku, odpowiedzialnych za wprowadzanie raportów do Krajowej Bazy Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE) - liczba uczestników szkolenia wyniosła 52 osoby.

4) Szkolenie nt. „Zadania wydziałów komunikacji w perspektywie zmian legislacyjnych”, Cieszyn, dn. 23-24 czerwca 2014 r.

Dwudniowe szkolenie było adresowane do członków Komisji ds. Problemów Komunikacyjnych oraz naczelników wydziałów komunikacji - liczba uczestników wyniosła 22 osoby.

5) Szkolenie nt. kontroli i rozliczania dotacji udzielonej przez jst organizacji pozarządowej, Katowice, dn. 24 września 2014 r.

Szkolenie zostało przeprowadzone przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Katowicach, a jego uczestnikami byli członkowie Komisji Związku ds. Organizacji Pozarządowych (liczba uczestników: 30 osób).

3. Spotkanie konsultacyjne dot. „Listy priorytetów planowanych do dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach na rok 2015” (dn. 3 kwietnia 2014 r.)

Śląski Związek Gmin i Powiatów zorganizował spotkanie we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

XI. REALIZACJA PROJEKTÓW i POZYSKIWANIE DODATKOWYCH ŚRODKÓW na DZIAŁALNOŚĆ

1. PROJEKT „BENCHMARKING – narzędzie efektywnej kontroli zarządczej w urzędach miast na prawach powiatu, urzędach gmin i starostwach powiatowych” w ramach konkursu do działania 5.2.1 PO KL.

Od 1 stycznia 2011 r. Śląski Związek Gmin i Powiatów realizuje projekt innowacyjny testujący pn. „*Benchmarking – narzędzie efektywnej kontroli zarządczej w urzędach miast na prawach powiatu, urzędach gmin i starostwach powiatowych*”. Projekt realizowany jest na podstawie umowy o dofinansowanie z dnia 10 czerwca 2011 r. w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Okres realizacji projektu to lata 2011-2015 r. (do końca kwietnia 2015 roku), a łączne dofinansowanie projektu wynosi 4 773 844 zł (projekt z założenia jest całkowicie finansowany ze środków zewnętrznych, mianowicie z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki - działanie 5.2.1). W listopadzie 2014 roku, po trzech cyklach testowych, opracowano produkt finalny projektu, który został pozytywnie zwalidowany przez Krajową Sieć Tematyczną. Tym samym w 2015 roku rozpoczęła się ostatnia faza realizacji projektu polegająca na upowszechnianiu.

Głównym celem przedsięwzięcia było podniesienie jakości usług publicznych poprzez wzrost efektywności funkcjonujących w jednostkach systemów zarządzania, z położeniem nacisku na system kontroli zarządczej z uwzględnieniem metody benchmarkingu.

W roku 2014 uczestnikami projektu było 40 jednostek (grupę rozszerzono pod koniec 2013 z 19 urzędów do 40 jednostek) w tym:

- a) 21 urzędów miast na prawach powiatu: *Bielsko–Biała, Bydgoszcz, Bytom, Chorzów, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Kalisz, Krosno, Lublin, Mysłowice, Piotrków Trybunalski, Ruda Śląska, Rybnik, Sosnowiec, Tarnobrzeg, Tarnów, Tychy, Zabrze, Żory*;
- b) 16 urzędów gmin: *Czechowice-Dziedzice, Czeladź, Jaworze, Kalety, Kochanowice, Konopiska, Łędziny, Lubliniec, Ornontowice, Pawłowice, Pilchowice, Radlin, Radzionków, Skoczów, Wodzisław Śląski, Zbrostawice*;
- c) 3 starostwa powiatowe: *SP Bieruń, SP Piotrków Trybunalski, SP Zawiercie*.

W styczniu 2014 r. rozpoczął się trzeci – zarazem ostatni - cykl testowy, na który składało się szereg warsztatów oraz spotkań, podczas których wypracowana przez uczestników projektu koncepcja prowadzenia badań została poddana weryfikacji. W tym okresie dokonano także modyfikacji na platformie e-learningowej, mających na celu ułatwienie korzystania z platformy nowym użytkownikom. Ciągłym udoskonaleniom poddawane było również narzędzie do gromadzenia i przetwarzania danych benchmarkingowych. Jednym z większych przedsięwzięć w roku 2014, tak jak w latach poprzednich, były przeprowadzone już po raz trzeci badania satysfakcji klientów, mające na celu ocenę wizerunku urzędów będących uczestnikami projektu. Z uwagi na rozszerzoną grupę uczestników, badania satysfakcji klientów prowadzone były w 40 urzędach. Równoległe z badaniami rozpoczęto proces gromadzenia danych benchmarkingowych w narzędziu, a następnie weryfikowano je. W efekcie całorocznej pracy, powstały raporty z identyfikacji dobrych praktyk za rok 2013, które prezentowały wyniki analiz w następujących obszarach objętych benchmarkingiem:

- 1) postępowanie administracyjne – wydawanie decyzji pozwolenia na budowę;
- 2) postępowanie administracyjne w zakresie wydawania decyzji o warunkach zabudowy;
- 3) postępowanie administracyjne w zakresie wydawania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego;
- 4) postępowanie administracyjne - wydanie decyzji o zezwoleniu na usunięcie drzew i krzewów;
- 5) gospodarka odpadami komunalnymi;
- 6) monitorowanie zobowiązań wynikających z podatku od nieruchomości;
- 7) egzekwowanie zaległości podatkowych z tytułu podatku od nieruchomości;
- 8) utrzymywanie infrastruktury miejskiej na przykładzie oświetlenia (z perspektywą pomiaru zarządzania energią);
- 9) organizacja sieci szkół publicznych w zakresie dotyczącym kształcenia obowiązkowego;
- 10) realizacja usług publicznych w drodze konkursów na działalność pożytku publicznego;
- 11) opieka nad dziećmi do lat 3 (żłobki, kluby dziecięce, dzienny opiekun);
- 12) zarządzanie zasobami ludzkimi w starostwie powiatowym / urzędzie gminy;
- 13) organizacja pracy urzędu (gmin, w tym miast na prawach powiatu oraz powiatów).

W ramach upowszechniania i promowania projektu podjęto następujące działania:

- a) biuro projektu wzięło udział w obchodach 10 lat Polski w UE w Łędzinach (dn. 9 maja 2014 r.),
- b) opublikowano w Dzienniku Zachodnim 3 artykuły dotyczące badania satysfakcji klientów urzędów (publikacje w dn. 3 kwietnia, 10 kwietnia, 17 kwietnia 2014 r.),
- c) udostępniono platformę e-learningową dla 460 pracowników urzędów zaangażowanych w proces benchmarkingu,

- d) zaprezentowano dorobek projektu podczas warsztatów "Usprawnienie procesów świadczenia usług administracyjnych - dialog samorządu z trzecim sektorem" (dn. 10 września 2014 r.),
- e) zaprezentowano projekt na targach wystawienniczych „W kręgu innowacji”, organizowanych przez KIW (dn. 16 października 2014 r.),
- f) zaprezentowano dorobek projektu podczas IV Międzynarodowej Konferencji "Kierunki Rozwoju Zarządzania Zasobami Ludzkimi" (23-24 października 2014 r.),
- g) opublikowano w Dzienniku Zachodnim artykuł zapraszający na konferencję podsumowującą realizację projektu Benchmarking (dn. 17 grudnia 2014 r.),
- h) opracowano i opublikowano artykuł podsumowujący realizację projektu Benchmarking oraz zapraszający na konferencję podsumowującą w Gazecie Samorządu i Administracji (dn. 22 grudnia 2014 r.),
- i) opracowano oraz opublikowano artykuł w Biuletynie Kontrola Zarządcza w jst, prezentujący najciekawsze wybrane dobre praktyki zidentyfikowane w ramach realizowanych w projekcie działań wraz zaproszeniem na konferencję podsumowującą (grudzień 2014 r.).

Szczegóły na temat realizowanego projektu wraz z wypracowanymi do tej pory materiałami są dostępne na stronie internetowej www.benchmarking.silesia.org.pl.

2. Krajowy Punkt Kontaktowy Programu URBACT II

Od 2009 r. wspólnie ze Związkiem Miast Polskich i Instytutem Rozwoju Miast Śląski Związek Gmin i Powiatów realizuje projekt pn. „Krajowy Punkt Kontaktowy URBACT II”. W lutym 2014 r. sekretariat URBACT przedłużył umowę na prowadzenie Krajowego Punktu Kontaktowego do końca programu URBACT II (tj. czerwiec 2015 r.). W 2014 r. Krajowy Punkt Kontaktowy URBACT skoncentrował się na działaniach informacyjnych z zakresu funkcjonowania programu URBACT i realizacji projektów – regularnie udostępniano miastom tłumaczenie Biuletynu URBACT, a także informowano zainteresowane miasta o wydarzeniach ramach programu (m.in. poprzez stronę www.urbact.pl).

XII. DZIAŁALNOŚĆ KOMISJI ZWIĄZKU

Przynależność do Związku stwarza również możliwość udziału przedstawicieli gmin i powiatów w pracach Komisji Związku. Część z Komisji funkcjonuje od pierwszych lat działalności Związku, inne zostały powołane przez Zarząd Związku w ostatnich latach. Potrzeba tworzenia nowych komisji wynika ze stale narastającej ilości problemów w określonych dziedzinach działalności samorządów lokalnych. Idea pracy Komisji polega na wymianie informacji i doświadczeń. Członkami Komisji są pracownicy poszczególnych wydziałów w urzędach gmin i starostwach powiatowych, kierownicy jednostek organizacyjnych, a także nieliczni radni gmin i powiatów członkowskich. Dzięki udziałowi w pracach komisji przedstawiciele gmin i powiatów mogą uzyskać pożyteczne wskazówki, dotyczące rozwiązywania konkretnych problemów komunalnych, właśnie poprzez dzielenie się wiedzą i doświadczeniami innych samorządów, jak również korzystając niejednokrotnie z pomocy ekspertów zapraszanych na posiedzenia celem wyjaśnienia niejasnych kwestii powstających w systemie prawnym. W razie potrzeby w różnych bieżących sprawach nurtujących gminy i powiaty komisje wypracowują swoje opinie i uwagi, które są wyrazem

wspólnego postrzegania pewnych problemów. Przygotowane przez Komisje projekty stanowisk i opinie - po zaakceptowaniu ich przez Zarząd Związku - kierowane są do wskazanych przez Komisje adresatów, m.in. Prezesa Rady Ministrów, ministrów resortowych, przewodniczących komisji parlamentarnych, posłów i senatorów z obszaru województwa śląskiego, urzędów centralnych, Marszałka Województwa Śląskiego, Wojewody, itd. Komisje spotykają się z różną częstotliwością, w zależności od potrzeb i pojawiających się w danym momencie problemów z danej dziedziny funkcjonowania samorządów lokalnych.

W 2014 roku działało 10 Komisji:

1. Komisja Geologii i Górnictwa

Przewodniczący: p. Halina Frolik – Kierownik Referatu Górnictwa Wydziału Kształtowania Środowiska UM Katowice;

2. Komisja Planowania Przestrzennego, Architektury i Gospodarki Gruntami

Przewodniczący: p. Małgorzata Seweryn – Naczelnik Wydziału Architektury i Urbanistyki UM Gliwice

3. Komisja Skarbników Powiatów Grodzkich i Ziemskich

Przewodniczący: p. Janusz Siejko – Zastępca Skarbnika Miasta Gliwice;

4. Komisja Kultury i Edukacji

Przewodniczący: p. Jerzy Żuchowicz – Inspektor w UM w Miasteczku Śląskim;

5. Komisja Ekologii

Przewodniczący: p. Mariusz Dyka - Naczelnik Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Gliwicach;

6. Komisja ds. Unii Europejskiej

Przewodniczący: p. Izabela Kania – Naczelnik Biura Funduszy Europejskich w UM Bielska-Białej;

7. Komisja ds. Lokalnej Polityki Energetycznej

Przewodniczący: p. Bożena Herbuś – Inżynier Miejski w Urzędzie Miasta Częstochowy;

8. Komisja Geodezji i Kartografii

Przewodniczący: p. Jolanta Łukowska – Geodeta Miasta, UM Siemianowice Śl.;

9. Komisja ds. organizacji pozarządowych

Przewodniczący: p. Andrzej Gillner – Dyrektor Gliwickiego Centrum Organizacji Pozarządowych;

10. Komisja ds. Infrastruktury Sportowej i Rekreacyjnej

Przewodniczący: w 2014 r. Zarząd Związku powołał na Przewodniczącą Komisji p. Michała Szelonga – Zastępcę Dyrektora Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Jastrzębiu-Zdroju (dotychczasowa Przewodnicząca, p. Grażyna Goszcz – b. Zastępca Burmistrza Miasta Pszczyny pełniła tę funkcję do lutego 2014 r.).

PODSUMOWANIE

Związek koncentruje swoją działalność w dwóch osiach. Pierwszą z nich jest ochrona interesów samorządów lokalnych województwa śląskiego. Związek pełni rolę wzmacniającą opinie samorządów, wyrażane m.in. w formie stanowisk, odnosząc się w nich do problemów wynikających z tworzonych aktów prawnych, których jakość jest na ogół niska i powoduje, iż zarządzanie sprawami lokalnymi i wykonywanie zadań publicznych przez władze samorządowe jest trudne. W swoich apelach Zarząd Związku zwracał uwagę na czynniki destabilizujące działalność jednostek samorządu terytorialnego, kładąc nacisk na kwestie zwiększania obowiązków ciążących na samorządach poprzez przerzucanie zadań i kompetencji spoczywających dotychczas na administracji rządowej, przy jednoczesnym osłabianiu pozycji finansowej samorządów lokalnych. W związku z początkiem kadencji samorządowej 2014-2018, Związek przygotował również ofertę dla nowych radnych w gminach i powiatach członkowskich.

Drugą oś działalności Związku stanowią wszelkiego rodzaju usługi związane z informowaniem, szkoleniem i doradztwem, a także różnego typu spotkaniami stwarzającymi możliwość wymiany wiedzy i doświadczeń między samorządami lokalnymi, wynikających z praktyki funkcjonowania gmin i powiatów. Działalność Związku jest wielokierunkowa i uwzględnia zarówno potrzeby powiatów oraz małych gmin, jak i większych ośrodków miejskich. W związku z tym w roku sprawozdawczym prowadzone były intensywne działania w ramach działu „Rozwój obszarów wiejskich w gminach i powiatach woj. śląskiego”, a jednocześnie w roku tym w szerokim zakresie podejmowane były działania na rzecz wspierania rozwoju miast i rozwiązywania problemów powiatów ziemskich, np. dot. gospodarowania gruntami Skarbu Państwa. W 2014 r. do Związku przystąpiły trzy gminy: Panki, Przyrów i Tworóg. Członkami Związku przestały natomiast być Brenna i Gaszowice. Na koniec 2014 r. liczba członków Związku wynosiła 125 jednostek samorządu lokalnego (8 powiatów oraz 117 gmin, w tym wszystkie miasta na prawach powiatu). Związek zrzesza zatem 68% jst z województwa śląskiego.